

ΜΑΧΚΕΤΟ

1/2
Αχιλλος Κοστας

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡΧ. 112.000.000

83 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
10 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ
(έν 'Αμερική, 'Αγγλία, Αιγύπτω, Κύπρω και 'Αλβανία)
ΠΥΚΝΟΤΑΤΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

Καταθέσεις εις Δραχμάς και Συνάλλαγμα επί του Εξωτερικού έν όψει και επί προθεσμίων

ΠΛΗΡΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΜΕΓΑ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

"ΕΡΜΗΣ"

46 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 46

(Πρώην 'Αχιλλείον)

ΗΡΧΙΣΕΝ ΤΑΣ ΕΓΓΑΤΙΑΣ ΤΟΥ

ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ-ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

Δόντια που φανερώνονται σ' ένα χαμόγελο σαν διπλή σειρά μαργαριταριών, αποκτώνται μόνον με την

ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ ΣΜΑΛΤΟΔΟΝΤ

PUBLIBURO

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ δύο δωμάτια και κουζίνα. Πληροφορία στα γραφεία μα.

Κ. ΚΟΛΛΙΤΣΙΔΑΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ-ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

ΟΔΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ 170 (—ΤΕΡΜΑ)

ΖΩΝΑΙ - ΚΟΡΣΕΛΕΣ - MAILLOTS

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ (Ομόνοια)

ΚΡΕΜ ΕΝΤΕΛΒΑΪΣ (EDELWEISS)

Άσπυργάνιστος εις το να προσδίδη εις το πρόσωπον και το δέρμα δροσερότητα, λευκότητα, διαύγεια. Ζητείται την από τα κεντρικά φαρμακεία.

Γενική πωροκαταθήκη φαρμακείων

Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ (ΟΜΟΝΟΙΑ)

Α.Ε.ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ

Εκάστη κλήρωση του Μεγάλου λαχείου είνε από 5.000 λαχνού κερδίζουν εις εκάστην κλήρωσιν Δραχ. 5.300

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΩΝ ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΔΙ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΚΛΗΡΩΣ				
Κλήρωσι	1	πρός	Δραχ.	2.000
1	1	1	1	40
2	1	1	1	30
3	1	1	1	20
4	1	1	1	10
5	1	1	1	8
6	1	1	1	6
7	1	1	1	4
8	1	1	1	3
9	1	1	1	2
10	1	1	1	1
11	1	1	1	1
12	1	1	1	1
13	1	1	1	1
14	1	1	1	1
15	10	1	Δραχ.	8.000
16	10	1	1	7.000
17	15	1	1	6.000
18	15	1	1	5.000
19	25	1	1	4.000
20	60	1	1	3.000
21	100	1	1	2.000
22	750	1	1	800
23	4.000	1	1	204
Κλήρωσι	5.000	ΚΕΦΑΙΖΟΥΝ		Δραχ.

λασία του σπιτιού του κ. Γκιγιέρυ υπό του...στρατού!

Ποτέ ίσως ή κοινωνία δεν ήταν τόσο ανόργανη όσο νατά το 18ον αιώνα και ποτέ ίσως οι κακοποιοί δεν έδρασαν τόσο όσο κατά την εποχή αυτή. Τότε έθριμβαν και οι περίφημοι ληστές Καρτούς, (*) του οποίου το όνομα τόσες φορές θά το έχετε συναντήσει στην ιστορία και στα μυθιστορήματα.

Ο Καρτούς ήταν γιός ενός βαρελά του Παρισιού, που από πολύ μικρόν τον είχαν αρπάξει οι Ατσιγγανοί οι οποίοι και φρόντισαν για την ανατροφή του. Όταν έγινε δεκαεπτά ετών δεν είχε τον όμοιό του στην τέχνη με την οποία άρπαζε από την τσέπη ενός διαβάτη το πορτοφόλι ή το ρολόι του. Μά στον Καρτούς δεν έφταναν αυτά. Ο Καρτούς όνειρευόταν μεγάλα πράγματα. Γι' αυτό και στην εποχή της αντιβασιλείας βλέποντες τον Καρτούς επί κεφαλής όργανομένης μεθοδικότητας συμμορίας εκ 2.000 ανδρών.

Ο Καρτούς ήτο μικροσκοπικό άναστήμας. Είχε ύψος μόλις 1.50 μ. Μά στο μικρό του μπόι έκρυβε τεραστιά δύναμη και το μυαλό του ήταν διαβολικό. Είχε μία τέτοια ευκινησία όστες μπορούσε να χορεύη σ' ένα σκοινί άπάνω και να σκαρφαλώη ως τη στέγη και του ψηλότερου σπιτιού. Κάποτε που τον κατέδιωξαν κατόρθωσε να νοσηριηθή ως την καπνοδόχο ενός σπιτιού, απ' όπου άρχισε να κοροϊδύη τους διώκτες του. Κατόπιν εξηλασθή μταινώντας από την καπνοδόχο κ' έτσι γλύτωσε.

Τό Έπιτελείο του άπαιτείτο από ένα κ' ένα. Μεταξύ αυτών ήταν και διάφοροι ευγενείς κ' ένας... χειρουργός. Έπίσης πολλές γυναίκες όηρησαν στη συμμορία του.

Ακόμα πολλοί άξιωματικοί της Αστυνομίας ήταν συνεταιρισμένοι μετόν Καρτούς. Έτσι τό Γραφετό της Αστυνομίας, τό επιφορτισμένο με την καταδίωξη των ληστών, χρησίμευε πολλές φορές ως άσυλο στους συμμοριτές του Καρτούς, γιατί όλοι εκεί μέσα έμυσθοδοτούντο απ' αυτόν.

Θ' αναφέρουμε έδω μερικά απ' τά κατορθώματα του Καρτούς, για να δώτε τον προτοφανή τρόπο της δράσεώς του:

Ένα θερμό βράδυ του Ιουλίου του 1721, ή κυρία του στρατηγού ντε Μπουφλέρ έκανε την τουαλέττα της έχοντας τό παρόμοιο της ανοιχτό. Έξαφνα από τό παράθυρο πηδάει μέσα ένας άντρας ντυμένος μ' εξαιρετική κομψότητα. Η στρατηγίνα βγήκε αμέσως μιά κραυγή, μά ό άγνωστος της διέκοψε λέγοντάς της ευγενικά:

— Συγχωρήστε με, κυρία στρατηγίνα! Σας υποβάλλω τά σέρβη μου: Λουδοβίκος - Δομίνικος Καρτούς, δούλος σας! "Ω, μή φοβάστε, κυρία, δεν διατρέχετε κανένα κίνδυνο. Μά ξέρετε έχω πολλές νύχτες να κοιμηθώ σε καλό κρεβάτι, γιατί, ξέρετε, αυτή ή άθλια αστυνομία με καταδιώκει, κυρία στρατηγίνα... Η Ζυστίνα, ή καμαριέρα σας κοιμάται στο διπλανό δωμάτιο, τό ξέρω. Ξέρω επίσης ότι άπόψε, τη νύχτα δεν θά έλθω στο σπίτι... Με την άδειά σας, κυρία, θά κοιμηθώ στο κρεβάτι της.

Και εξακολουθώντας με γλυκιά φωνή: —Οί φίλοι μου έχουνε περιστοιχιστό τό μέγαρό σας. Θά τολμούσα να σας παρακαλέσω κυρία, να μου επιτρέψετε να προσκαλέσω τους ύπηρέτας σας για να μου σερβίρουν ένα πρόγευμα. Πειθαίνο, ξέρετε, της πείνας! Θά περιμένο να με σερβίρουν σ' αυτό τό δωμάτιο!

Τί μπορούσε να κάνει ή δυστυχισμένη ή στρατηγίνα; Χτύπησε τό κουδούνι και διέταξε να σερβίρουν τον Καρτούς. Ο Καρτούς άρχισε να τρώη. Τό πρόγευμα ήταν θαυμάσιο, μά ή σαμπάνια δεν ήταν και τόσο καλή. Ο Καρτούς ήταν όλο κέρκι κ' έλεγε διάφορες χαριτολογίες. Η στρατηγίνα τά είχε χαμένα. Δεν έτολμούσε να πιστέψη ότι αυτός ό ευγενής κύριος ήταν ό Καρτούς.

—Και όμως αυτός είναι! Ένάλεγε μέσα της.

Σέ μερικές ημέρες ή κ. Μπουφλέρ λάβαινε ως όμοιο τίς μερούς του Καρτούς μερικές μπουτίλιες θαυμασίας σαμπάνιας. Την ευχαριστούσε για την φιλοξενία της και της έστελνε τη σαμπάνια έπειδή ή δική της σαμπάνια δεν ήταν και τόσο καλή.

Η ιστορία αυτή δεν έτελείωσε έδω ή

(*) Ο Καρτούς δεν είχε άλλο; από τον πορτοφόλιο «Καπτιάν Φουέξ» όποις τον έξελλήρουν, όταν έξέδωσαν τά κατορθώματα του σέ φυλάδια στην Έλλάδα.

Τό τελευταίο κατορθώμα του Καρτούς. Ο άρχιστης και ό συντροφός του σκαδόν γυμνοί και σκαροδεμένοι, άποπειρώνται να δραπέτευσουν διά του ύπογειου ενός άποκομίου, όταν ένας σκύλος τους αντίλαμβάνεται κ' έσπάζει τά γυμνάματα.

Ο οικοδεσπότης με τό νυχτικό του σκούφο τρέχει να τον συλλάβη βοηθούμενος από τους ύπηρέτες του...

δοχείο περιγεφυλώθηκε από ισχυρά άποσπάσματα στρατού, τό όποια μήχαν μέσα και κατόπιν άληθινής μάχης άρχισαν να συλλαμβάνουν τους ληστές.

Στην πίσω πόρτα του ξενοδοχείου φύλαγε ένας λοχίας, με μερικούς στρατιώτες ό όποιοι είδε να βγαίνη από κει, ένα γαρσόνι, με άσπρο σκούφο στο κεφάλι, και με τά χέρια στο κεφάλι. Οί στρατιώται τον άρρησαν να περάση.

Ο λοχίας, καθώς έκείνο προχωρούσε, έτρεξε και τον έρώτησε μ' ανυπομονησία.

— Τόν έπιασαν τον Καρτούς; — Όχι ακόμα! Απάντησε τό γαρσόνι που δεν ήταν άλλος από τον ίδιο Καρτούς. Συγχρόνως με μία πιστολιά έφριξε κάτω τό λοχία.

Ότόσο συνέληφθη κατόπιν προδοσίας στις 14 Οκτωβρίου 1721. Τόν φυλάκισαν σ' ένα ύπόγειο του Σατελέ μαζί με κάποιο χρίστη. Αμέσως όι δύο φυλακισμένοι άρχισαν να σκέπτονται πώς θά δραπέτευσουν και με χαρά τους άντελήφθησαν ότι κάτω από τό πάτωμα της φυλακής των ύπήρχε κενό. Έσκαφαν και πράγματι βρέθηκαν σε μία ύπόνομο. Χορίς να χάσουν καιρό μήχαν μέσα και περπατώντας μες τις λάσπες κατόρθωσαν να βγούν στο ύπόγειο ενός όπισθεν πόρου. Ένόμειαν πιά ότι είχαν σωθεί. Μά έκεί τους άντελήφθη ένας σκύλος, ό όποιος άρχισαν να γαυγίζει σά δαιμονισμένο. Αμέσως ό έμπορος, μαζί με τους ύπηρέτες του και τους νυκτοφύλακες που είχαν προσδράμει, έτρεξαν στο ύπόγειο. Έκεί κατόπιν άγρίας πάλης, συνέληφθη και πάλι ό Καρτούς.

Ο Καρτούς καταδιωκόμενος υπό των στρατιωτών από σέση σε σέση, καταφεύγει σε μιά καπνοδόχο από όπου άρχισε να τους κοροϊδύει.

στρατηγίνα δεν έξέχασε τον πνευματώδη ληστή και σε λίγο καιρό, όταν ό Καρτούς συνέληφθη έπήγε και τον έπισκεψήθηκε στη φυλακή του.

Κάποτε πάλι, καθώς ό Καρτούς έπλανάτο γύρω από την καινούργια Γέφυρα, του Παρισιού, είδε ένα άνθρωπο που είχε σκαρφαλώσει στο κορπίδιωμα της γαφύρας για ν' αυτοκτονήση πέφτοντας στο ποτάμι. Τόν άρπαξε άμέσως από τη μέση λέγοντάς του:

— Έ, κύριε, τί σκοπεύετε να κάνετε; Βαρδύηκατε τη ζωή σας; Ο άγνωστος που ήθελε ν' αυτοκτονήση ήταν ένας έμπορος έμπορος ό όποιος χρωστούσε 27.000 φρ.

— Ω! "Ω! φώναζε ό Καρτούς όταν του τά είπε αυτά ό έμπορος: —δεν είναι λίγα τά λεπτά που χρωστάτε!

— Γι' αυτό λοιπόν, κύριε, σάς παρακαλώ άφήστε με να πάσω στο ποτάμι...

— Όχι, δεν θά πέσετε στο ποτάμι, αύριο τό πρωτό θά πληρώσω έγώ τό χρέος σας...

Και πράγματι την άλλη μέρα ό μεγαλόκαρδος ληστής έπληρωσε τό χρέη του ξεπεσμένου έμπορου. Για νά έορτασθή μάλιστα τό γεγονός ό Καρτούς είχε μαζί του και μερικές μπουτίλιες σαμπάνιας. Παρ' όλη την έπιμονή του έμπορου άοηθήριζε να του πη τόνομά του.

Κόρις, του είπε αν σάς πού κοίς είμαι θά μ' ευγνωμονήτε διαρκώς κ' έτσι θά στερηθώ της ευχαριστήσεως που μου δίνει ή υπό Ινζογνητό ευεργεσία μου.

Οί πιστωταί του έμπορου που παρευρίσκοντο στο σπηνή, είχαν συγχινηθεί εξαιρετικά κ' έν σώματι όλοι ξεκίνησαν για να προπέμψουν τον ήρωα. Ήτανε σκοτάδι και φουσκός διαβολέμενος άνεμος. Έξαφνα από μία γωνιά του δρόμου έξορμούν καμιά είκοσαριά ένοπλοι ό όποιοι επιτίθενται κατά των πιστωτών. Ήταν ή συμμορία του Καρτούς! "Ότόσο ό άρχιστης εξακολουθεί να παίζει καλά τό παιχνίδι του φρονιάζοντας: «Βοήθεια! Κλέφτες!»

Ένώ συγχρόνως βοηθεί τους συμμοριτάς που στην άπογύμνωσή των θυμιάται τον. Έτσι αναπηρή με τό άριστερό χέρι ότι είχε δώσει με τό δεξί.

Τή νύχτα της 11 Ιουνίου 1721 καθώς καταγινόνταν με τη συμμορία του στη ληστεία του πλουσίου ξενοδοχείου Ντεμαρέ, άξαφνα τό ξενοδοχείο έπληρώθηκε από ισχυρά άποσπάσματα στρατού, τό όποια μήχαν μέσα και κατόπιν άληθινής μάχης άρχισαν να συλλαμβάνουν τους ληστές.

Στην πίσω πόρτα του ξενοδοχείου φύλαγε ένας λοχίας, με μερικούς στρατιώτες ό όποιοι είδε να βγαίνη από κει, ένα γαρσόνι, με άσπρο σκούφο στο κεφάλι, και με τά χέρια στο κεφάλι. Οί στρατιώται τον άρρησαν να περάση.

Ο λοχίας, καθώς έκείνο προχωρούσε, έτρεξε και τον έρώτησε μ' ανυπομονησία.

— Τόν έπιασαν τον Καρτούς; — Όχι ακόμα! Απάντησε τό γαρσόνι που δεν ήταν άλλος από τον ίδιο Καρτούς. Συγχρόνως με μία πιστολιά έφριξε κάτω τό λοχία.

Ότόσο συνέληφθη κατόπιν προδοσίας στις 14 Οκτωβρίου 1721. Τόν φυλάκισαν σ' ένα ύπόγειο του Σατελέ μαζί με κάποιο χρίστη. Αμέσως όι δύο φυλακισμένοι άρχισαν να σκέπτονται πώς θά δραπέτευσουν και με χαρά τους άντελήφθησαν ότι κάτω από τό πάτωμα της φυλακής των ύπήρχε κενό. Έσκαφαν και πράγματι βρέθηκαν σε μία ύπόνομο. Χορίς να χάσουν καιρό μήχαν μέσα και περπατώντας μες τις λάσπες κατόρθωσαν να βγούν στο ύπόγειο ενός όπισθεν πόρου. Ένόμειαν πιά ότι είχαν σωθεί. Μά έκεί τους άντελήφθη ένας σκύλος, ό όποιος άρχισαν να γαυγίζει σά δαιμονισμένο. Αμέσως ό έμπορος, μαζί με τους ύπηρέτες του και τους νυκτοφύλακες που είχαν προσδράμει, έτρεξαν στο ύπόγειο. Έκεί κατόπιν άγρίας πάλης, συνέληφθη και πάλι ό Καρτούς.

Στις 20 Νοεμβρίου 1721 έθανάτωθη διά του τροχού.

ΝΕΟΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ Κ. Κ. ΦΑΛΤΑΤΣ

Ο ΗΛΙΟΥ

(Ναυτική ήθεογραφία)

— Βλέπετε συνειδητόν; σέ είχεν ό μπαμπάς σου στο χωριό να σε ταΐζη όλο αυγά! Κάποτε ό όπλονόμος έμαθεν ότι στο σκικκοθέσιο του Ηλίου εύρίσκοντο περί τά δέκα φομιά προωρισμένα να μεταβληθούν σε αυγά και του είπε:

— Έλα έδω, Ηλίου, να φέρης τά φομιά που έχεις μέσα στο σκικκοθέσιό σου. Δεν έχωμε όρεξη να μάς φάνε οι κατσαρίδες.

Ο Ηλίου άδικα προσεπάθησε να πείση τον όπλονόμο ότι δεν ήτο κάτοχος του κεκρυμμένου αυτού θησαυρού. Οί άλλοι εφώναζαν:

— Μάλιστα, κύριε όπλονόμο! Δώδεκα φομιά! Έχει. Όσα και οι Αποστόλοι... Θά τά πάρη πάλι αυγά... Ηλίου βγάλε τά φομιά έξω. Βράζμεθα να σε βοηθήσουμε κ' έμεις.

Ο Ηλίου τώρα άλλαζε τακτική.

— Μά πώς θά τά δώσω τά φομιά άπό τά θέλω να τά φάω;

— Όλα τά φομιά θά τά φας!

— Όλα θέλω να τρέρρωσω!

Κί από την προσπάθεια που έκανε για να δώση πιά πειστικό τόνο στην λέξη «τρώω» τά «φ» κατρακύλησαν από τον λάρυγγά του σαν ξεχρηστωμένες ρόδες κάρρου.

— Δεν μπορείς ποτέ να φας τόσα φομιά, του άπάντησεν ό όπλονόμος. Θέλεις να τά πουλήσης και κατά τον κανονισμό άπαγορεύεται ή έμπορεία της μερίδας.

Τ φομιά τέλος μετά πολλά ράσανα και αντιστάσεις άνεβιδάσθησαν από τον Ηλίου στο κατάστημα ενώ τό πλήρωμα συνώδεε την κάθε μερίδα φομιά με αναφωνήσεις:

— Ένα... δύο... τρία... επτά... δόκκληρος άποθήκη!

Η «Ναυκρατούσα» ήτο διπλωμένη στο άνθρακοφόρο «Πυθία». Η άνθράκωσις είχε τελειώσει και οι άνθρακωτάται ήρθαν κί έστάθησαν στην κουκιστή του φορτηγού καθώς έμυρσίθησαν κάποις κελεπορεί. Πραγματικά θά τους έφρίγγοντο τά φομιά του Ηλίου.

Όταν τελείωσε τό άνεδαγμα των φομίων, ό όπλονόμος έζήτησε να τά πάρη να τά ρίξη στους άνθρακωτάτας αλλά ό Ηλίου παρεκάλεσε να τά ρίξη ό ίδιος και με τον σπρώ των φομίων καθώς ήτο φορτωμένος έσπρώσε στους χειρωναγούς του καταστρωμάτων και προφασίζοντας ότι έγλύστρησε, άφες να τω φάγουν όλα τά φομιά στην θάλασσα.

Όλοι τότε έφρίξαν μιά κορυφή:

— Μωρε Ηλίου τί έκανες!

— Και ό Ηλίου πάντοτε ό ίδιος.

— Απ' τί! Θάδινα τά φομιά μου να τά φάνε

αυτοί οι πλληλνέφθοι που δεν έχουνε μιά δεκάρα στην τσέπη τους!...

Κ. Φαλτάτς

ΤΑ ΑΝΘΙΩΠΗΝΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΩΝ

Τ' είναι ή ζωή του ανθρώπου; Ο διάσημος φιλόλογος και γλωσσολόγος Βοϊσέλα, όπτερος από έναν δάκλον στο στομάχι. Στις αρχές του 1650, άπου έπι μιά εβδομάδα είχε υποφέρει τρομερά, ένοιασεν έξαφνα τους πόνοους του να λιγοστύνουν. Ένόμισε τότε πως είχε θεματούρη και βγήκε περίπατο. Την επομένη όμως τον ξανάπιασε ή κρίση! χειρότερα μάλιστα από πριν. Τό μόνο που προσφίσε πιά ό Βοϊσέλα ήταν να καλέση τον ύπηρέτη του ό όποιος, όταν ήλθε τον βοηθή να καθορμή.

Τί συμβαίνει, κύριε; τον έρωτησε τρομαγμένος.

Τίποτα... του άπάντησε ήρεμα ό γλωσσολόγος. Ήθελα να σου δώσω όνομα τί άσημαντό τούτο είναι ή ζωή του ανθρώπου... Αυτά ήταν τά τελευταία του λόγια. Σε λίγο, ό Βοϊσέλα έέπνευσε.

Γέλοια και κλάματα: Ο μέγας σατυρικός ποιητής της Γαλλίας Σκαρόν, λίγο πριν εκπνεύσει, εύχθηκε και είδε τους συγγενείς και τους φίλους του, γύρω από τό κρεβάτι του, που κλάιγαν.

— Άς είναι... τους είπε τότε προσπαθώντας να χαμογελάσει.

Δεν θά κατορθώσετε να κλάψετε μετά τον θάνατό μου τόσο, όσα σάς έκανα έγώ να γελάσετε ένόσω ζούσα...

Ο Ηλίου—τό όνομά του ήτο Μητρος, Μητρος Ηλίου—είχε τρία έκατωμάματα.

Ητο ακάθαρτος, λαίμαργος και φιλάργυρος. Στά τρία αυτά έκατωμάματα διεκλαδώνοντο και άλλα πιά μικράς σημασίας που έπλέκοντο στον κορμό των τριών βασικών έκατωμάτων του Ηλίου.

Ο Ηλίου κατήγετο από τό Κρανίδι και σάν γνήσιος Κρανιδιώτης μιλούσε έκτός της έλληνικής και την αρβαντική. Άλλαζέ έκτός της αρβαντικής και την έλληνική.

Ο Ηλίου ύπηρετούσε στη «Ναυκρατούσα» στο τραπέζι των διόπων. Έπαινε την καρδιά, όταν δεν την έφαινε κανένας διόπος, μία κανάνα νερό όταν δεν την έφαινε στο όρσο ή δεν την έφαινε και έπαινε μία φορά στις δεκαπέντε ημέρες τα σιδερένια πιάτα του συστήτου, άπου έθεωρούσε την συγχωτέρα πλύση περιττή.

Ο Ηλίου έτρωγε στο συστήτο των διόπων αν και ήτο ό τελευταίος καλής. Την άξιοπρέπεια αυτή την είχε να μη καταδύχεται να τρώη με τους συνδεδεμένους του. Ειδάλεγε μάλιστα την καλλιέργεια μερίδα από τό χρέος και έπαιρνε πρώτος τό φαί του για να έχη πιά πολύ πάχος. Αν τον εφώναζε κανένας από τους διόπους θά έπαιρνε την άπαντη:

— Έ, τί φωνάζετε; Ο κανένας με την σειρά του!...

Η εποχή που ύπηρετούσε στο Ναυτικό ο Ηλίου ήτο ή εποχή του Βαλκανιστικού Πολέμου. Ο Ηλίου είχε αυτή την εποχή που γράφεται ή ιστορία του, 145 δραχμές στο πορτοφόλι του και πολλά άνεκδοτα στην πλάτη του. Με τις 145 δραχμές έθαλάιζε τό μυαλό του από τις όκτω τό πρωτό τις όκτω τό βράδυ, τί μπορούσε να κάνει.

Υπήρχαν δύο περασμοί κί αυτόν που των τραβούσαν κ' αλάνη με τό μέρος του, όποις την πάλαν έποχη τραβούσαν τον Ηρακλή, ή Αρετή και ή Κακία.

Ο πρώτος περασμός ντυμένος λιμενοκόνορος του παριστάνε τις άπολύσεις των 145 δραχμών, υπό την μορφή ενός κυνοφύλακα κουστομημένου ρούχων και παπουτσιών και κατέλυν με τά λοιπά έξαρτήματα. Με τό νέο κουστόμη θά παρουσιάζετο ό Ηλίου στο χωριό του ύστερα από την άπόλυσή του και την ειρήνη.

Ο δεύτερος περασμός της Μεθενίτης, διακατέθηκε όλο τό καρδιά κάθε βράδυ παριστάνων κυριοκράτα την έντοπισή που θά έκανε ό Μητρος Ηλίου στο χωριό του με τό κυνοφύλαγο του κουστούμι. Τά κορίτσια θά έβγαιναν στους δρόμους και θά τον έχαιρετούσαν φωνάζοντας:

— Ά! μισέρδε, μισέρδε. Μητρο Ηλίου—καλώς ήρθες, καλώς ήρθες Διμήτρι Ηλίου.

— Μισέρδε τοδ! Καλώς σας ήρθαμε!

— Τί ήμύνου για! Σά γαρτρε μ' υτού!—Τί όμορφος που είσαι, και γαρτρε μισέρδε!

Κί έδω έλο τό καρδιά έσκαζε στα γέλοια από την υποτιμημένη άπάντησή του Ηλίου στην τελευταία φράση των κοριτσιών του Κρανιδίου:

— Κάν κινιν νιζέτες πές—έκείτο σκάντα πέντε δραχμές έχουνα!...

Ο άλλος περασμός που έτραβούσε τον Ηλίου ήτο να αγοράση με τις έκαστον σκάντα πέντε δραχμές μία βάρκα με την όποιαν θά έγίγνετο κί αυτός ναυκυκλήρη. Τώρα ύπήρχεν έλπίς πως θά έτελειωναν πια ό πόλεμος. Θά άπέλυετο λοιπόν κί ό Ηλίου και ακόμη δεν είχε καταβάλει μεταξύ βάρκας και κουστονιού.

Ένα πρωτό Μεθενίτης ανέκαυψε τον Ηλίου να κόβη τά νύχια των ποδιών του με την σουγιά που του είχαν δώσει οι όιοποι να κόβη τό φομιά του συστήτου.

Όταν τό μεσημέρι έβγαλε την ίδια σουγιά και άρχισε να κόβη τό φομιά, του έβγαλαν όλοι τις φωνές:

— Βρά βρωμάνθρωπε μ' αυτή τη σουγιά που έχομες προ μισής ώρας τά νύχια των ποδιών σου, μάς κόβεις τώρα τό φομιά!

— Και τί γάος έχει αυτό; ήτο ή απάντησή του Ηλίου, έγω μονάχα κόβω με σουγιά τά νύχια μου!

Η λιμνηγία του Ηλίου δεν είχε όρια. Έτρωγε χωριστά από τό συστήτο του, που ήτο πάντοτε διπλό και δέκα τραβάριον αυγά την ημέρα, που τά έπρομηθεύετο κατά τον τρόπο αυτό:

Μία και ύπηρετούσε στο συστήτο των διόπων είχε και τά κλασικά των φομίων. Καθημερινώς έπερίσσευαν δύο ή τρία φομιά στους διόπους, από τά φομιά που έδινεν ή ύπηρεσία, και ό Ηλίου τά έδινε στους μηκροπύλινους—στος μικροπύλινους του Μούρου— και έπαιρνε αυγά. Αν και τά φομιά αυτά άνήκαν εις όλους, ό Ηλίου δεν προσέφερε ούτε ένα αυγό στο τραπέζι. Αν του εφώναζε κανείς, θά άπαντούσε θρασύτατα:

Με τό νέο του κουστόμη θά παρουσιάζετο ό Ηλίου στο χωριό του.

αυτοί οι πλληλνέφθοι που δεν έχουνε μιά δεκάρα στην τσέπη τους!...

Κ. Φαλτάτς

ΤΑ ΑΝΘΙΩΠΗΝΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΩΝ

Τ' είναι ή ζωή του ανθρώπου; Ο διάσημος φιλόλογος και γλωσσολόγος Βοϊσέλα, όπτερος από έναν δάκλον στο στομάχι. Στις αρχές του 1650, άπου έπι μιά εβδομάδα είχε υποφέρει τρομερά, ένοιασεν έξαφνα τους πόνοους του να λιγοστύνουν. Ένόμισε τότε πως είχε θεματούρη και βγήκε περίπατο. Την επομένη όμως τον ξανάπιασε ή κρίση! χειρότερα μάλιστα από πριν. Τό μόνο που προσφίσε πιά ό Βοϊσέλα ήταν να καλέση τον ύπηρέτη του ό όποιος, όταν ήλθε τον βοηθή να καθορμή.

Τί συμβαίνει, κύριε; τον έρωτησε τρομαγμένος.

Τίποτα... του άπάντησε ήρεμα ό γλωσσολόγος. Ήθελα να σου δώσω όνομα τί άσημαντό τούτο είναι ή ζωή του ανθρώπου... Αυτά ήταν τά τελευταία του λόγια. Σε λίγο, ό Βοϊσέλα έέπνευσε.

Γέλοια και κλάματα: Ο μέγας σατυρικός ποιητής της Γαλλίας Σκαρόν, λίγο πριν εκπνεύσει, εύχθηκε και είδε τους συγγενείς και τους φίλους του, γύρω από τό κρεβάτι του, που κλάιγαν.

— Άς είναι... τους είπε τότε προσπαθώντας να χαμογελάσει.

Δεν θά κατορθώσετε να κλάψετε μετά τον θάνατό μου τόσο, όσα σάς έκανα έγώ να γελάσετε ένόσω ζούσα...

ΑΠΟ ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΝΤΕ ΣΕΜΟΥΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΟΣΕ

(ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ)

Από λατρευμένο σύζυγο η Λιάνα και ο Έρνέστος Σαβάζ, πέφτουν έξω, καθέναν ξεχωριστά, σε μεγάλη αγωνία...

Ο Έρνέστος υποφέρει φρικτά μη ξέροντας γιατί η γυναίκα τον άφησε απότομα, γιατί είχε τόσο λυπημένη και ονολογημένη, γιατί θέλει να μείνει μόνη της, γιατί κλαίει κρυφά και στενάζει...

Είπε τότε που γράφει τις εντυπώσεις και τις σκέψεις του στο ημερολόγιό του...

Το ίδιο όμως κάνει στον κοιτώνα της και η γυναίκα του η Λιάνα. Πνιγμένη στα δάκρυα, κοιτώντας δυνατά γυμνασάδι γράφει στο ημερολόγιό της παθητικές γραμμές για τη δύσκολη και τραγική θέση στην οποία βρίσκεται έξω. Άλλα τον σύζυγό της, μα ένας, δυνατός και παράφορος έρωτας τη συγκλονίζει, διέκλινση, την τραβάει στο άγνωστο, στο σκάνδαλο! Πώς θα γλυτώσει απ' τον όλεθρο αυτό;

Ο Έρνέστος περνώντας έξω απ' τη κορβινομάρα της, βλέπει εκπληκτος φως. Στρέφει και κοιτάζει απ' τη κλειδαρότρυπα. Η Λιάνα δεν κοιμάται. Η Λιάνα γράφει κλειδιά και στενάζοντας... Ο Έρνέστος γράφει πίσω στο γραφείο του και συνεχίζει το ημερολόγιό του.

Τελειώνει!... Μόλις ξυπνήσει θα της ζητήσει να του πει το μυστικό της. Γιατί κλαίει; Τι έχει και υποφέρει τόσο;

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Αυτό μ' ανησυχούσε μ' έκανε ν' απορήσω... Δεν είχε κοιμηθεί άκομα!

Τι την κρατούσε ξυπνήτη τέτοια ώρα; Δεν άκουγόνταν ο παραμικρός θόρυβος στο δωμάτιό της...

Νάχε κοιμηθεί με το φως αναμένο; Ήσως και να διάβαζε...

Μία περιέργεια άτακτα νύχτη με τράβηξε όσσο προς την πόρτα της. Πριν στήνω και κοιτάζω απ' την κλειδαρότρυπα αίσθάνθηκα ντροπή γι' αυτό που θέλω να κάμω. Έρεψθηκα να φύγω. Η ενθύμιος άκομα της παράξενης συμπεριφοράς της γυναίκας μου τις τελευταίες ημέρες, μ' εκράτησε καρφωμένο στη θέση μου...

Έτρεπε να κοιτάζω να δω σε τι ασχολείτο τέτοια ώρα. Ήμουν ο άνδρας της. Είχα το δικαίωμα...

Μολταύτα έδιστασα άκομα... Έξαφνα την άκουσα να στενάζει. Ήταν κάτι σαν στεναγμός και σαν πνιγμένος λυγμός, αυτό που φάνταζε σ' αυτή μου και έκανε την καρδιά μου να σπλίζη.

Γιατί αγρυπνούσε η πολυαγαπημένη μου Λιάνα τέτοια ώρα; Τι ήταν αυτό που την έκανε να στενάζει, να κλαίει ίσως;

Χωρίς να διστάσω πια καθόλου έσφυρα κι' ένιπταξα απ' την κλειδαρότρυπα στο δωμάτιό της...

Είδα τη γυναίκα μου σκυμμένη στο τραπέζι να γράφει. Φαινόταν ταραγμένη. Το πρόσωπό της ήταν σπινεφιασμένο. Τα μάτια της μού φάνηξαν υγρά και δακρυσιμένα... Θεέ μου! τι να συμβαίνει;

Τι μού επιφυλάσσει τάχα η μοίρα μου; Γιατί η Λιάνα δεν θέλει να μου ανοίξη την καρδιά της;

Δεν της άφροσώθηκα ολόκληρος τόσα χρόνια τώρα; Δεν την αγαπώ πια πολύ κι' από την ίδια τη ζωή μου;

Ας ελπίσω... Η ιστορία αυτή πρέπει να τελειώσει. Η αγωνία που αισθάνομαι με σκοτώνει. Αχότι μόλις ξυπνήσει, θα καθήσω πλάι της στο τραπέζι, θα της σφίξω τα χέρια μέσα στα δικά μου και θα της πω κυττάζοντάς την στα μάτια:

— Λιάνα... Είσαι άρρωστη;

Φυσικά θα μού άρννηθ, μα θα έμεινε:

— Μίλησε μου, μικρούλα μου Λιάνα, τι έχεις; Τι σε βασανίζει; Έχεις κάποιο μυστικό που σου φαρμακάνει τη ζωή. Κάτι που κρύβεις. Σε ικετεύω, μίλησε μου, είμαι τόσο απελπισμένος που σε βλέπω έτσι, φοβούμαι Λιάνα, τρέμω για σένα, τρέμω για την ευτυχία μας. Τι έχεις; Τι σε κάνει νασαι τόσο λυπημένη και τόσο σκυθρωπή τελευταία;... Λιάνα!...

Σ' έβλεπα, μίλησε μου, άνοιξε τη καρδιά σου σε μένα, στόν αγαπημένο σου άνδρούλη.

Ναι, ναι, το έχω πάρει άπόφαση. Θα μού μιλήσει, είμαι βέβαιος. Κι' ότι κι' αν της συμβ...

Τα φίλιά σου! Τα φίλιά σου...

τη μοίρα του.

Θα γίνεις δική μου, Λιάνα, κι' αν παραστή ανάγκη να χύσω όλο μου το αίμα για σένα!

Σ' αγαπώ όπως δεν αγάπησε ποτέ άνθρωπος...

Δεν μπορώ να ζω πια μακριά σου. Δεν μπορώ να σε ξεχάσω. Λιάνα... αγαπημένη μου... γλυκειά μου!... Πώς να σε ξεχάσω;... Τα μάτια σου που με κοιτάζουν και με με-

θούν και με χαλίζουν, τα λόγια σου, τα φίλιά σου, το κάθε τι που είναι δικό σου με ξετρελαίνει, με σκοτώνει!

Θυμάσαι; Σε είδα για πρώτη φορά ένα βράδυ, με φόρεμα χορο, σε μια ολόφωτιστη σάλα κάτω από την λάμψη των πολυελαίων, ανάμεσα σε δυο βυσσινόχρωμα ριντό, ωραία, υπερχαριφή ημερομηνία... Στην αρχή δεν πίστευα στα μάτια μου. Νόμισα πως όνειρεύομαι...

Μου είχαν συστήσει πρό όλίγου τον Έρνέστο. Προχώρησε σ' αυτόν, έσφυρες το ωραίο, κυπαρισσένιο σου χορμί και το φιδιό σου, κι' εγώ σ' αυτό...

Αυτός σ' έπιασε τυχερά από το χέρι και σ' έσυρε κοντά του: —Κάθισε λίγο άγάπη μου...

—Άκουσα τα λόγια του αυτά και δεν ξέρω γιατί τήλπησα έτσι. Κάθισες πλάι του κι' αρχίσατε να μιλάτε. Τού άπαντούσε με το πιο γλυκό χαμόγελο στα χείλη. Σε κοιτούσε όλη την ώρα, γοητευμένος, όνειροπαρμένος...

Έξαφνα σηκώθηκε. Ο Έρνέστος σηκώθηκε μαζί σου. Καθώς περνούσατε από μπρός μας ο Έρνέστος στάθηκε κι' άρχισε να μιλά με τον κοινό φίλο που μας είχε συστήσει. Έλαβα μέρος στη συζήτηση. Στεκόσουν κι' άκουγες, χαμογελαστή, καλόβολη. Έξαφνα ο Έρνέστος

βρίκει θα μπορούσε να την παρηγορήσω. Για την πίστη της και την άφροσύνη της, δεν έχω την παραμικρή, την ελάχιστη άμφιβολία. Ξέρω πως μ' αγαπά όπως πάντα...

Κι' όμως... Πόσο τρέμει, πόσο σφίγγεται η καρδιά μου!... Τι γράφει η Λιάνα τέτοια ώρα στη κορβινομάρα της; Θεέ μου! όχι, δεν είναι δυνατόν, δεν θέλω να πιστέψω σ' ότι υποψιάζομαι...

Την είδα να κλαίει... Γιατί έκλαιγε; Δεν έχει πια εμπιστοσύνη σε μένα; Δεν μούλεγε πάντα το μυστικό της; Δεν την παρηγορούσα πάντα;...

Τι είναι αυτό που μου κρύβει;... Το νοιώθω καλά, δεν θα κοιμηθώ πάλιν άπόψε. Ο άγνωστής σου ως το πρωί περιμένοντας να ξυπνήσει. Μερικόν ώρες άγνια άκόρη!... Και αύριο... Η γαλήνη ή η συμφορά!...

Ιανουαρίου 16—Πρωί

(Από το ημερολόγιό του Ζακ Μονίλ)

Τι άγριά που περνούν ή ώρες!...

Όσο να φτάσει το απόγευμα και να την δω θα υποφέρω φρικτά, όπως πάντα...

Λιάνα!... Άν ήξερες, άν μπορούσες να μαντέψεις, πόσο πονώ, πόσο υποφέρω, θα με λυπόσουν, θ' άκουγες τις ικεσίες μου, θα γράφονταν μαζί μου!... Το ξέρω... Σκέπτεσαι το σύζυγό σου, ή ιδέα της εγκαταλείψεως σε κάνει να τρέμεις.

Ός τότε όμως; Ός τότε θα διαρκέσει ή έκρηξη αυτή, ή άγνια αυτή, που μας σκοτώνει και τους δυο;

Γιατί διστάζεις Λιάνα; Γιατί μού ζητάς πάντα ν' αναβάλλουμε την ήμερα αυτή της ευτυχίας μας;

Κι' όμως το ξέρεις. Είπε άδύνατον να έλθω μακριά σου. Πάρε την απόφασή σου κι' έλα κοντά μου, έλα να φύγουμε, τόσο μακριά, πού να μη μας φτάνουν τα λόγια κι' ή μοιρο- ρια του κόσμου.

Ο σύζυγός σου!...Ναι είναι φίλος μου και φίλος μου απ' τους πιο συμπαθείς. Λυπομαι για το κακό που θα του κάμω. Ξέρω πως σε λατρεύει. Μα είναι άδύνατο ν' αποφύγω κανείς

το μοίρα του.

Θα γίνεις δική μου, Λιάνα, κι' αν παραστή ανάγκη να χύσω όλο μου το αίμα για σένα!

Σ' αγαπώ όπως δεν αγάπησε ποτέ άνθρωπος...

Δεν μπορώ να ζω πια μακριά σου. Δεν μπορώ να σε ξεχάσω. Λιάνα... αγαπημένη μου... γλυκειά μου!... Πώς να σε ξεχάσω;... Τα μάτια σου που με κοιτάζουν και με με-

θούν και με χαλίζουν, τα λόγια σου, τα φίλιά σου, το κάθε τι που είναι δικό σου με ξετρελαίνει, με σκοτώνει!

Θυμάσαι; Σε είδα για πρώτη φορά ένα βράδυ, με φόρεμα χορο, σε μια ολόφωτιστη σάλα κάτω από την λάμψη των πολυελαίων, ανάμεσα σε δυο βυσσινόχρωμα ριντό, ωραία, υπερχαριφή ημερομηνία... Στην αρχή δεν πίστευα στα μάτια μου. Νόμισα πως όνειρεύομαι...

Μου είχαν συστήσει πρό όλίγου τον Έρνέστο. Προχώρησε σ' αυτόν, έσφυρες το ωραίο, κυπαρισσένιο σου χορμί και το φιδιό σου, κι' εγώ σ' αυτό...

Αυτός σ' έπιασε τυχερά από το χέρι και σ' έσυρε κοντά του: —Κάθισε λίγο άγάπη μου...

—Άκουσα τα λόγια του αυτά και δεν ξέρω γιατί τήλπησα έτσι. Κάθισες πλάι του κι' αρχίσατε να μιλάτε. Τού άπαντούσε με το πιο γλυκό χαμόγελο στα χείλη. Σε κοιτούσε όλη την ώρα, γοητευμένος, όνειροπαρμένος...

Έξαφνα σηκώθηκε. Ο Έρνέστος σηκώθηκε μαζί σου. Καθώς περνούσατε από μπρός μας ο Έρνέστος στάθηκε κι' άρχισε να μιλά με τον κοινό φίλο που μας είχε συστήσει. Έλαβα μέρος στη συζήτηση. Στεκόσουν κι' άκουγες, χαμογελαστή, καλόβολη. Έξαφνα ο Έρνέστος

βρίκει θα μπορούσε να την παρηγορήσω. Για την πίστη της και την άφροσύνη της, δεν έχω την παραμικρή, την ελάχιστη άμφιβολία. Ξέρω πως μ' αγαπά όπως πάντα...

Κι' όμως... Πόσο τρέμει, πόσο σφίγγεται η καρδιά μου!... Τι γράφει η Λιάνα τέτοια ώρα στη κορβινομάρα της; Θεέ μου! όχι, δεν είναι δυνατόν, δεν θέλω να πιστέψω σ' ότι υποψιάζομαι...

Την είδα να κλαίει... Γιατί έκλαιγε; Δεν έχει πια εμπιστοσύνη σε μένα; Δεν μούλεγε πάντα το μυστικό της; Δεν την παρηγορούσα πάντα;...

Τι είναι αυτό που μου κρύβει;... Το νοιώθω καλά, δεν θα κοιμηθώ πάλιν άπόψε. Ο άγνωστής σου ως το πρωί περιμένοντας να ξυπνήσει. Μερικόν ώρες άγνια άκόρη!... Και αύριο... Η γαλήνη ή η συμφορά!...

Ο σύζυγός σου!...Ναι είναι φίλος μου και φίλος μου απ' τους πιο συμπαθείς. Λυπομαι για το κακό που θα του κάμω. Ξέρω πως σε λατρεύει. Μα είναι άδύνατο ν' αποφύγω κανείς

το μοίρα του.

Θα γίνεις δική μου, Λιάνα, κι' αν παραστή ανάγκη να χύσω όλο μου το αίμα για σένα!

Σ' αγαπώ όπως δεν αγάπησε ποτέ άνθρωπος...

Δεν μπορώ να ζω πια μακριά σου. Δεν μπορώ να σε ξεχάσω. Λιάνα... αγαπημένη μου... γλυκειά μου!... Πώς να σε ξεχάσω;... Τα μάτια σου που με κοιτάζουν και με με-

θούν και με χαλίζουν, τα λόγια σου, τα φίλιά σου, το κάθε τι που είναι δικό σου με ξετρελαίνει, με σκοτώνει!

Θυμάσαι; Σε είδα για πρώτη φορά ένα βράδυ, με φόρεμα χορο, σε μια ολόφωτιστη σάλα κάτω από την λάμψη των πολυελαίων, ανάμεσα σε δυο βυσσινόχρωμα ριντό, ωραία, υπερχαριφή ημερομηνία... Στην αρχή δεν πίστευα στα μάτια μου. Νόμισα πως όνειρεύομαι...

Μου είχαν συστήσει πρό όλίγου τον Έρνέστο. Προχώρησε σ' αυτόν, έσφυρες το ωραίο, κυπαρισσένιο σου χορμί και το φιδιό σου, κι' εγώ σ' αυτό...

Αυτός σ' έπιασε τυχερά από το χέρι και σ' έσυρε κοντά του: —Κάθισε λίγο άγάπη μου...

—Άκουσα τα λόγια του αυτά και δεν ξέρω γιατί τήλπησα έτσι. Κάθισες πλάι του κι' αρχίσατε να μιλάτε. Τού άπαντούσε με το πιο γλυκό χαμόγελο στα χείλη. Σε κοιτούσε όλη την ώρα, γοητευμένος, όνειροπαρμένος...

Έξαφνα σηκώθηκε. Ο Έρνέστος σηκώθηκε μαζί σου. Καθώς περνούσατε από μπρός μας ο Έρνέστος στάθηκε κι' άρχισε να μιλά με τον κοινό φίλο που μας είχε συστήσει. Έλαβα μέρος στη συζήτηση. Στεκόσουν κι' άκουγες, χαμογελαστή, καλόβολη. Έξαφνα ο Έρνέστος

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ Μ. ΑΝΔΡΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΟΛΙΕΡΟΥ

Ο... μη «κατά φαντασίαν άπατηθείς σύζυγος». Λογική καί... γκυρίσματα. —Θαλαμηπέλος και άριστογράφος. Μία άπάντησις του Κοντέ. —Αποτελέσματα πειράγματος. Η έκδίκησις του Δουκός. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Όταν έδιδετο «Ο κατά φαντασίαν άπατηθείς σύζυγος» του Μολιέρου, κάποιος Παρισινός άστος γνωστός ως... έπαινε- λημένος άπατηθείς σύζυγος, φαντασθείς ότι ο Μολιέρος, είχε πάρει αυτόν ως πρότυπον για τον ήρωα της κωμωδίας του, έπληγε και το έξέθεσ δριμύτατα παράπονα.

—Νομίζετε ότι είπε στο τέλος, όργισμένος, ότι ένας θεατρίνος σαν κι' εσάς θα μπόρεση άτιμω ητεί να με κάνη ρε- ζιλί στο θέατρο;...

—Απατάσθε φίλε μου, του άπήντησεν ήρεμος ο μέγας κωμωδιογράφος. Ρωτήστε τη γυναίκα σας... θα δήτε που και αυτή θα σας πη ότι εάν ήθελα να παροισάσω εσάς, καθώς λέτε, στο έργο μου, θα έφρόντιζα να βγάλω από τον τίτλο τις λέξεις... «κατά φαντασίαν»!

Ο Μολιέρος ήταν πολύ φίλος του Ροκρουά, του περιφημότερου δικηγόρου μ' και του πιο διάσημου... «φανακλά» της εποχής του.

Μία μέρα που τους είχε προκαλέσει ο Μποναλ να γυμνασούν σπίτι του, μόλις εκά'ησαν στο τραπέζι, ο κωμωδιογράφος και ο δικηγόρος άρχισαν να τσαρώνουν για κάποιο ζήτημα. Από λόγο σε λόγο έφθασαν στις άντεγ- κλίσεις, και ο Ροκρουά άρχισε να υπερασπίζει τις άπόψεις τ... ούρλιαζοντας, κυριολεκτικώς.

Ο Μολιέρος τότε γυρίζοντας στον Μπονα- λώ είπε:

—... Όπου άποδεικνύεται, φίλε μου, ότι όταν ή λογική θελήσει να τ' άβάλη με τά... γαν- ρίσματα, μοιραίω; θα νικήθ!...

Όταν ο Μολιέρος πέθανε, πολλοί ποιητάι έφλοτιμήθησαν ν' του άφιέρωσουν διαφορά έ- πικήδεμα τετράστιχα. Ένας απ' αυτούς έτοι- μωσε ένα τέτοιο επύμνιο, άτεχνό όμως και γεμάτο άνοησίες, και το έπλησε στο πρήγμα- να Κοντέ, που συμπαθούσε πολύ τον μεγάλο συγγραφέα.

Μόλις ο Κοντέ έρ'ξε μια ματιά στο άνό- ητο τετράστιχο, εύρισε στον ποιητή και το είπε άσπλη: —Με κάνετε να λυπούμαι που δεν πεθάνατε οεις για να έτοιμάσει ο Μολιέρος το δικό σας επύμνιο... Ο ή ήταν τό... χιουμοριστικότερο των έργων του!

Ο Μολιέρος έσατύριζε με το κωμικό πνεύμα, στα έργα του, διάφορα πρόσωπα άδ'αφορούτας γι' τ' κωμωδική τους θέση. Πολλές φορές όμως, όταν κυρίως πείραζε πνεύμα εύγε- νή, εύρισκε τον υπέ- κά του για καλί. Ίδου κί' ένα παράδειγμα:

Στο έργο του: «Η κριτική του Σχολείου των Γυναικών» έσατύριζε μεταξύ άλλων και τον δούκα ντε Λε Φερίγνι.

Ο δούξ, όταν είδε το έργο, έγινε έξω φρενί και άπέφασε να έκδικηθ. Την έπομ νη, έτυχεν ν' αναμνησθή τον Μολιέρ, σε κάποιον άδ'ορομο των Ανατόλων. Μόλις τον είδε, χωρίς ν' δείξη τίποτε, έπλησε προς το μέρος του και με μεγάλο έθος

οιασμό... τον άγκάλιασε. Ήταν τόσο άποστολή ή κίνησις αυτή που ο Μολιέρος δεν έπρόφθασε ν'... προβυλαχθή.

Ο δούξ, μόλις τον έσφίξε στην άγκα- λιά του, άρχισε ν'... του τρίβη το πρό- σωπο με τόσο δύναμη επίνω σ' ή κομμι- τής στολής του, ώστε εέ λίγο τον είχε

κατ ματώσει...

Κί' έτσι τον έκδικήθηκε με το παρα- πάνω!...

Ένα βράδυ με φόρεμα χορο...

γάρτε προς το μέρος σου και σε ρώτησε:

—Γνωρίζεις την Ζ. Μονέ;

Μ' έκπληξε με τα μεγάλα, έφφραστικά, τα όλοζώντανα μά-τια σου κι' είπες: όχι. Ο Έρνέστος μ' άς γνώρισε τότε και ή συζή- τηση έξακολούθησε... Πόσο ήμουν ταραγμένος! Τά είχα χάσει κάτω από το βλέμμα σου, σαν μικρό παιδί. Μόλις κατόρθωσα να σου ψυθώσω μερικά λόγια. Ήμουν τρομαρά χαλιζόμενος, σαν να είχα πιά το πιο χαλιζιτικό χροστί...

Αυτή ήταν ή κοινή σιγή της γνωριμίας μας. Την ίδια νύ- χτα σε ξανάειδα ξανάμυλήσει. Μου φερόσουν με τόση χαλόςυνη. Έροσφα με κι' και μέσα στους στροβίλους του χορού, νόμιζα πως άναβόμω στον οθρανό...

Ο Έρνέστος μ' άλμασε έπειτα από το χορό για την μεθεπο- μένη στο σπίτι να πάρουν τσάι. Έγινε σιγά—σιγά απ' τους πιο στενούς του φίλους. Σ' έβλεπα σιγά...ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΜΕ!...

Τά θυμάμαι άγάπη μου; Πόσες άγωνίες, φόβοι, χτυποκάδια, πόσες προδοσίες, πόσες γλυκές στιγμές!...

Συ ζήτημα να φύγεις μαζί μου. Δεν μου άρνήθηκες. Σφί- χτηκες όμως η καρδιά σου και λαχάρισες σαν σκέφτηκες τον Έρνέ- στο. Μου είπες: να περιμένο. Διάβασα στη καρδιά σου και βε- βαιώθηκα πως δεν μπορούμε να ζήσουμε χωρισμένοι ο ένας από τον άλλο... Μου είπες:

—Ας περιμένομε λιγάκι!...

Να περιμένομε... Ός τότε διαός;...

Λιάνα... Λιάνα... Γιατί διστάζεις; Γιατί πα- ραμένεις; Έπει την άγνια και τον δυό μας;

—Αγ! τί άγριά που περνούν ή ώρες!...

Καρφωτό το δαίμονό με τη πεδ βασανιστική άντοπονηρία που αίσθάνθηκα ποτε άνθρωπος.

Άνυπομονώ να σε δω, να σε σφίξω στην άγκαλιά μου, να σου μιλήσω για την άγάτη μας, ν' άκούσω τη φωνή σου σ' αυτή μου, γλυ- κιά σαν καλίδισμα πουλιού, σαν μαζωρήν μελω- δία...

Αν ποτέ πέσει στα χέρια σου το ημερολό- γιο αυτό, θα καταλάβεις. Λιάνα, πόσο σ' άγάπησα, πόσο υπέφερα για σένα...

Ιανουαρίου 16.

(Απ' το ημερολόγιό της Λιάνας Σαβάζ.)

Δεκάμισο το πρωί—Βασικά.

Δεν ξέρω τί θα συμβή!

Άνοιξα το ημερολόγιό μου να γράψω τις όλιγες αυτές λέξεις ενώ ή καρδιά μου τρέμει...

Είδα για μια στιγμή τον Έρνέστο. Μου φά- νηκε πολύ σκυθρωπός. Είχε μια παράξενη ά- φηρημάδα, κάτι το άσυνήθιστο στη φωνή του, στο φερμά του...

Μόλις μ' άντίκρισε ταραχτήκα, μα φρόντισε να συγκαταστή.

Με φωνή που μάταια προσπαθούσε να την κάνει ήρεμη μ' έρώτησε:

—Πως πέρασες τη νύχτα άγάπη μου; *Δο- γηρες να κοιμηθής; Είδα πως στη γάμαρά σου... Ταραχόηται λίγο.

—Και, έμάθασα λίγο πριν κοιμηθώ, το άπληρημα.

Λιάνα... ξανάπε και σταμάτησε. *Έπειτα σαν να έγινε άποτόμος κύριος, του έφυγε το συνέχισε:

—Λιάνα ήθελα να μιλήσουμε λιγάκι.

—Τώρα;

—Όχι, άγάπη μου, κατόπιν όταν πάρης το γάλα σου. Θέλεις;

—Μ' έρωτάς; Έρνέστος;

—Μήπως δεν έχεις κέρρι σήμερα;

—Κάθε άλλο...

—Αν δεν έχεις διάθεσι το αναβάλλουμε για τ' απόγευμα.

Το άπόγευμα; Θυμήθηκα το ραντεβού μου με τον Ζακ κι' έ- σπασα να πω:

—Όχι, όχι, καλύτερα τώρα το πρωί.

—Όπως θέλεις; μικρούλα μου...

—Υστερα χωρίς να πη άλλη λέξη πειά, με φίλησε και τρά- βηξε για τη βιβλιοθήκη του.

Τι θέλει να μού πη τάχα, Θεέ μου; Νοιώθω τρομαρά άγνια...

Να έμεινε τίποτα;

Ζακ!... Γλυκέ μου!... Άν ήξευρες πόσο υποφέρω!...

Ιανουαρίου 16 - Πρωί

(Απ' το ημερολόγιό του Έρνέστος Σαβάζ.)

Είμαι άποφασισμένος να της μιλήσω και όμως αισθάνομαι την άγνια του άνηρόπου που πρόκειται να τον κατατομήσουν.

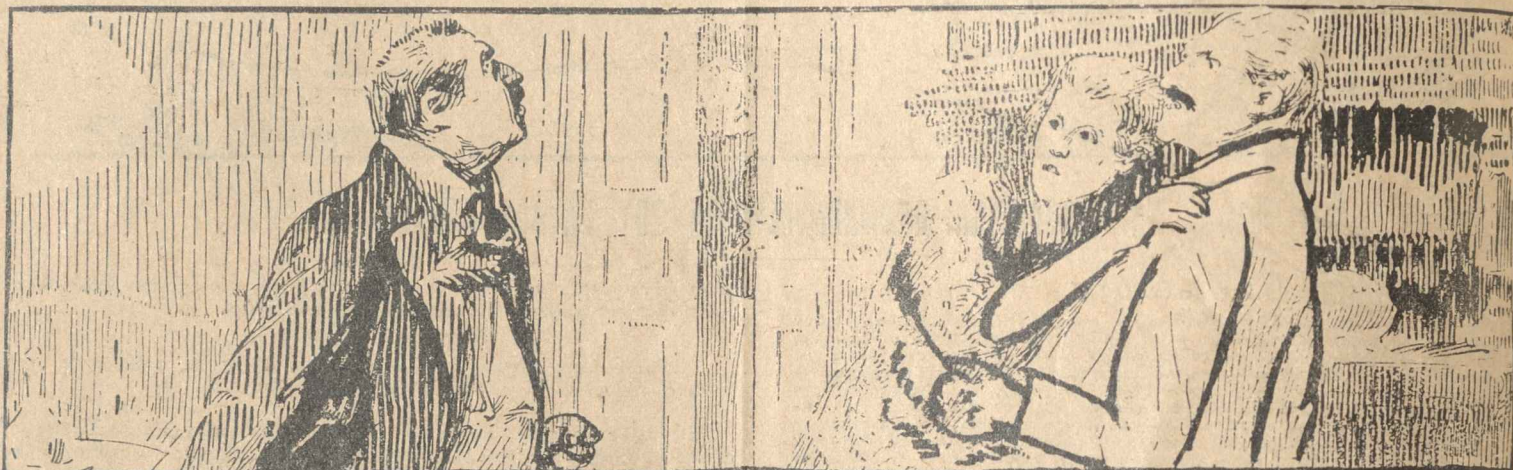
Σε λίγα λεπτά, σε μιάν ώρα θα βρε- θούμε ο ένας μπροστά στον άλλο.

Τι θα της πω;

Πώς θ' άρχίσω;

Το χαρμί μου χαλίζεται, ή σκέψη μου σταματά...

Και το προσ

— Σημάδια στο ταβάνι!... φώναζαν όλοι έντρομοι...

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟΥ ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

Μ Π Α Λ Α Ο Ο

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Τό χωριό Σαιν-ντε Μπουά είχε ανάστατο. Οι χωρικοί έχουν καταληφθεί υπό τρόμον και φρίκης. Κανείς δεν τολμά να ξεμυτίσει απ' το σπίτι του μόλις νυχτώσει. Νομίζει κανείς πως ένοχοι των δυστυχισμένων αυτό τόπο μύησες, διαβόλοι, βορκόλακες!

Μυστηριώδεις δολοφονίες διαπράττονται, αλλόκοτες κραυγές ακούγονται μέσα στην νύχτα, άδρατα χείλια χτυπούν τους διαβάτες στους δρόμους, άδωοι άνθρωποι στραγγαλίζονται, χωρίς να καταστή δυνατών ν' ανακαλύψουν οι δρόμοι ή τὰ γένη των...

Έξαφνα γίνεται και μία απόπειρα έκτροχιάσεως του τοπικού τραίνου. Έντρομοι οι επιβάτες τρέχουν στους δρόμους κραυγάζοντας και κατατρέχουν στο ξενοδοχείο των Ρουμπιών, όπου και άλλοι χωρικοί είχε συγκεντρωμένοι και συζητούν το τελευταίο γεγονός...

Είχε νύχτα. Τό ξενοδοχείο κλείνει. Μένουν να κοιμηθούν σ' αυτό έκτος του ξενοδόχου και της γυναίκας του και ο Μπλοντέλ με τὸν συγγενή του Πατριζίου. Ένώ συζητούν ακούει έξαφνα έξω από την πόρτα του ξενοδοχείου βογγητά.

Τι συμβαίνει λοιπόν; πούν σκοτώνουν απ' έξω; Πούν κίνδυνος τους απειλεί; Ο Πατριζίος τρέμει δολιχόχως. Ο Μπλοντέλ θέλει ν' ανοίξει. Συμπον και ο ξενοδόχος, τρομαγμένοι κι αυτοί και γεμάτοι αγωνία... Για λίγα λεπτά τὰ βογγητά παύουν. Οι δυο ξενοδοχείοι θυμούνται και διατηρούν τρομαγμένοι πως έγιναν ή τελευταίες μυστηριώδεις δολοφονίες. Έτσι αλλοπαλά ακούστηκαν και τότε βογγητά, έτσι ακούσαν και τότε μία μυστηριώδη κραυγή μέσα στη νύχτα. Ο κορυφός Λομπάο που στραγγαλίστηκε πρότος είχε ανοίξει να δη ποιός βογγάει τέτοια ώρα. Δεν είδε φρυχ. Σαναμήκε μέσα και τὸ πρὸ βοήθηκε κοιμασμένος. Τὰ ίδια συνέβησαν και στο γάστρ Καμύς. Όταν άκουσε τὰ βογγητά βγήκε και έρευνῃσε παντού με τὸ πιστόλι στο χέρι. Δὲν είδε κανένα. Σαναμήκε μέσα και αποφάσισε να ξεμυτίσει παραφύλακτας ὡς τὸ πρὸ. Μολαταύτα τὸ πρὸ τὸν βοήξαν κι' αὐτὸν κρεμασμένο, χωρίς ν' άκουσῇ μάστιγα ὁ παραμικρός ὄρυθος στους πλατειούς του...

Έξαφνα καθώς διαρρέοντο αὐτὰ ξανόκουσαν τὰ μυστηριώδη βογγητά απ' έξω. Ο Μπλοντέλ δὲν κρατήθηκε. Άνοιξε, βγήκε και έρευνῃσε παντού. Δὲν είδαν μοιάσει τίποτα. Σανάλειαν τότε και έπρεσαν να κοιμηθούν. Ο Πατριζίος είχε πλαγιάσει ὡς είδε ξαπνικά απ' τὸ παραθύρο απ' τὸ ὁποῖο φαινόταν τὸ δωμάτιο τοῦ Μπλοντέλ, κάτι πού τοῦ πάρεσε τὸ αἷμα μέσα σὲς φλέβες του. Προσάθηκε ν' άνοσηκωθῇ. Τὰ δόττια του χτυποῦσαν απ' τὸν τρόμο του!... Θεέ μου!... Τί συνέβαινε στο λαγνὸ δωμάτιο;...

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Άκουσε να φτάνη από τὸ ταβάνι μία βροντερή φωνή πού προέφερε τὸ ὄνομά του... Ναι... τὸ ὄνομά του!... «Π α τ ρ ί ζ ι ε !»

Καί ἦταν στ' ἀλήθεια, μία δια-

ταγή ἐπιταχιστή... ἦτανε μιά φοβέρα πού τὸν ἐκάρφανε στή θέση του!

Καί δὲν κινήθηκε πιά! Μὲ μιά ἔκφραση φρίκης πού διαρῶς μεγάλωνε, ἐξακολουθοῦσε να κοιτάζῃ από τὸ μικρὸ ἀνοιγμα τοῦ παραθυριοῦ απ' ὅπου διακρινόταν τὸ ἄνωτισμένο πρόσωπο τοῦ Μπλοντέλ.

Καί ἔξαφνα, ὁ νέος είδε να καταβαίνουν ἱψηλά από τὸ ταβάνι, τὸ κρυμμένο από τὸ βλέμμα του, δυὸ χέρια συσπασμένα κάτω από δυὸ μανιέττια, πού ἐσχημάτιζαν δυὸ κίτρινες κηλίδες, ἡ ὁποῖες διακρίνονταν καθαρά—καθαρὰ μες στοῦ μισοσκόταδο. Ήτανε δυὸ χέρια τρομερά, πού ἀπλώθηκαν ἀρραπὰ πρὸς τὸν Μπλοντέλ, τὸν ἐσφίξαν απ' τὸ λαιμὸ και ξαναβήξαν πρὸς τὸ ταβάνι, κρατώντας τὸν πάντα με δύναμη, στραγγαλίζοντας τον, πνίγοντάς τον.

Καί ὁ Μπλοντέλ δὲν είχε βγάλει τὴν παραμικρή κραυγή. Τὸ κεφάλι του ἔγειρε πρὸς τὰ πόδια και τὰ μάτια του είχαν βγῇ έξω από τὰς κόγχες!...

Τὰ μυστηριώδη χέρια ἐσχημάτισαν ἀκόμη περὶ ἡψηλά τὸν Μπλοντέλ, πτόμα πλέον, ἀλύγιστον, ἐυλασμένον.

Φοίση! Φοίση! Ἄ! νὰ μπορούσε να φωνάζῃ... νὰ μπορούσε να κινήθῃ... νὰ φωνάξῃ βοήθεια!... Ἄλλὰ όχι. Ο Πατριζίος δὲ μπορούσε να κινήσει τίποτα! Τὸ μόνο πού μπορούσε να κάνει ἦταν νὰ βγάλῃ έξω από τὰ σεντόνια τὸ ἑνα του πόδι. Δὲν είχε τὴ δύναμη να τραβήξῃ έξω και τὸ ἄλλο, και νὰ σωθῇ... Τοῦ φαινόταν πως τὰ πόδια του ἦταν από μολύβι...

Καί νὰ πάλι, από κεῖ... από τὴν ἄλλη μερὶα τοῦ ταβανιοῦ ἀκούστηκε ἡ ἴδια φωνή νὰ λέγῃ τ' ὄνομά του... «Π α τ ρ ί ζ ι ε !».

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Πατριζίος κατάρθηκε να βγάλῃ και τὸ ἄλλο του πόδι από τὰ σεντόνια. Ἀκούησε τὰ δυὸ του πόδια κατὰ γῆς κι' ἔμεινε με τὴ σάχη ἀκουμπισμένη στο στομάχι... Γιατί ἀκούστηκε για δεύτερη φορὰ τὸ ὄνομά του.

— Πα τ ρ ί ζ ι ε !...

Ο ἄνθρωπος από τὸ ταβάνι ἤξερε λοιπὸν πως αὐτὸς βρισκόταν ἐκεῖ μέσα ἀπὸ τὸν εἶς φωνάξῃ. Ἀπὸ εὐπλαχνία τὸν προσδοκοῦσε φανέται να μὴ κουνήθῃ.

Κι' ὁ Πατριζίος δὲν κουνήθηκε πιά!

Καί ἡ φωνὴ σώπασε... Ἡ τερῶστα πνοὴ πού ἐρχόταν από τὸ ταβάνι δὲν τοῦ ἄγγιξε πιά τὸ πρόσωπο...

Για λίγες στιγμές δὲν είδε πιά τίποτα από τὸ ἀνοιγμα τοῦ μικροῦ παραθυριοῦ. Ἐπειτα, ἀργά—ἀργά, ξαναφάνηκε κάτι...

Τὸ Μπλοντέλ πού σάλευαν, σάλευαν... και σιγά—σιγά, ἐπαφαι νὰ κινούνται... και ἔμειναν ἀκίνητα, κρεμασμένα στον αέρα!

Απὸ κεῖ και πέρα μιά σιωπὴ ἔπρεσ στήν αἴθουσα. Ο Πατριζίος Σαιν-Γιμπέν είχε μείνει

ἀνάσθητος. Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία ὅτι ὁ δολοφόνος θὰ ἦταν ἀκόμη ἐκεῖ. Γιατί, ἂν μῆκε, ὅταν ἡ πόρτα είχε μείνει ἀνοιχτή, δὲ περίμενε ἀναγκαστικὰ νὰ ξανανοίξῃ ἡ πόρτα αὐτὴ για νὰ βγῇ...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Τὸ πὶδ παράξενο σημάδι τοῦ κόσμου

Τὸ πρὸ τῆς ἐπομένης οἱ κάτοικοι τοῦ Σαιν-Μαρτέ-ντε-Μπουά, είχαν σκεφθεῖ χωρίτερα από τὸ συνειδημένο. Ὅλοι βιάζονταν να μάθουν τὴν αἰτία τῆς νυχτερινῆς ἐξένης φασαρίας. Σὲ λίγες στιγμές πληροφορήθηκαν για τὴν ἀπόπειρα τῆς γεφυρώσεως τοῦ Σερντόν. Αὐτοὶ ὅμως οἱ δυστυχισμένοι οἱ κάτοικοι πού τόσο φοιχτὰ είχαν δοξαστή, ἐνόμισαν ὅτι θὰ τραβηθούσαν, ὅταν είδαν τὸ Ρουμπιόν, τὸν ξενοδόχο, ν' ἀνοίγῃ τὴν πόρτα τοῦ ξενοδοχείου και νὰ φωνή σὰν τρελλὸς πρὸς τὸ σπίτι τοῦ δημάρχου. Βέβαια καὶ θὰ είχε συμβεῖ. Ὅλοι ἤθελαν να ρωτήσουν τὸ Ρουμπιόν κανεὶς ὅμως δὲν ἔλαβε ἀπάντηση. Τότε τὸ πλῆθος τὸν ἀκολούθησε ὡς στήν πόρτα τοῦ κυρίου Ζυλ. Μόλις ἔφτασε καὶ, ὁ Ρουμπιόν ἐχτύπησε με ἀπειλημένη ἐπιμονὴ τὸ κουδούνι. Ὁ κύριος Ζυλ παρουσιάστηκε σὲ παράθυρο μισοκοιμισμένος ἀκόμη. Βλέποντας τὸ Ρουμπιόν με ὅλη ἐξένη τὴ συνοδεία, κατέβηκε ν' ἀνοίξῃ. Μετὰ τρία λεπτά βγήκε από τὸ σπίτι μαζί με τὸν ξενοδόχο, ὁχι λιγότερο τρομαγμένος ἀπ' αὐτόν.

Χωρίς ν' ἀπαντήσουν σὲ κανένα, οἱ δυὸ ἄντρες τραβήξαν για τὸ ξενοδοχείο. Τὸ πλῆθος τοὺς ἀκολούθησε. Μὰ μόλις ἔφτασαν στο ξενοδοχείο δὲν ἐπέτρεψαν σὲ κανένα να μῆλ. Μπίζανε μόνο ὁ δημαρχος και ὁ Ρουμπιόν.

Υστερὰ από λίγο ἔφτασε ὁ γιατρός Ὀνορά, εἰδοποιημένος από ἑνα ἄσχητό τοῦ ξενοδοχείου. Ὁ γιατρός μῆλ, ἀλλὰ ὁ κωμαριέρος ἔμεινε έξω και ἐκτενέρεσε τοὺς περιόχους τι είχε συμβεῖ. Εἶχαν δολοφονήσῃ τὸν Μπλοντέλ!... Ἐντελὸς παράξενα. Μυστηριώδης!... Ἦταν φρίκη!... Σὲ λίγα λεπτά ὁλο τὸ χωριὸ βρισκόταν μπροστὰ στο ξενοδοχείο.

Ἀλλὰ οἱ πόρτες τοῦ ἔμειναν καλὰ κλεισμένες. Οἱ ταξιδιώτες πού πέφασαν ἐκεῖ τὴ νύχτα τοὺς ἔφυγαν κρυφὰ από τὴν πίσω πόρτα. Καί μετὰ τρία τέταρτα βήξαν από τὴν ἴδια πόρτα ὁ Ρουμπιόν και ὁ δημαρχος, για νὰ πάνε στο σταθμὸ και να περμεύουν τὸν κύριο Ἐρμιάν ντε Μερντεν, τὸν ἀνακριτή.

Ὅση ὥρα περμεύαν τὸ τραῖνο πού ἐπρόκειτο να φέρῃ τὸν ἀνακριτή, ὁ δημαρχος και ὁ ξενοδόχος ἐσημάτιζαν με τὸ κεφάλι σιωπῶν, κουβεντιάζοντας χαμηλὰ, σὰ νὰ φοβούταν μὴ τοὺς ἀκούσουν οἱ ἀδελφοὶ Βωτρέν, πού βρισκόταν μετὰ τὸν πλῆθος.

Ὁ κύριος Ζυλ παραδεχόταν βέβαια ὅτι οἱ τρεῖς ἀδελφοὶ δὲν ἦσαν από κείνα τὰ ὑποκείμενα πού τιμοῦν τὸ χωριό. Ὁ κοπιώστες ὅμως μπορούσε να ἐγγυηθῇ ὅτι ἦσαν ἀνίκανοι να διαπρέζουν τέτοια ἐγγλήματα.

Αὐτοὶ δολοφόνος! μουκουόριες. Εἶνε ἀπίστευτον... Ὁ Ρουμπιόν με ὑπόκοψη φωνὴ τοῦ ἔλεγε:

— Σαπῆτε!... Σαπῆτε!... Μὰ πότε με τέτοιον τρόπο πού ἄφηνε να ὑποτεθῇ ὅτι κάτι περισσότερο ἀπ' αὐτὸν ἤξερε για τοὺς Βωτρέν.

Ὁ δημαρχος κουνούσε τὸ κεφάλι, λέγοντας, ὅτι τὰ ἐγγλήματα αὐτὰ ὅσο πῆγαν γίνονταν πὶδ ἀνεξήγητα, πὶδ σκοτεινά.

Ὁ Λομπάρ και ὁ Καμύς δὲν είχαν κἀνὴ κακὸ σὲ κανένα, δὲν είχαν δημοσιότητα ἐχρησπάσεις και δὲν ἦταν μαλλωμένοι με τοὺς Βωτρέν. Ὁ Λομπάρ μάλιστα τοὺς ἐξουρῖσε μιά φορὰ τὸ χρόνο χάρισμα. Καί ὁ Καμύς πού τοὺς ἔραβε με πίστωση, δὲν τοὺς γύρευε ποτὲ να τοὺς πληρώσουν τὸ λογαριασμό.

Ὁ Ρουμπιόν, ἀπὸ ζοτιάσε γύρω-γύρω, προσφιλτικὰ εἶπε:

— Μπορε να εἶνε ὅπως λέτε, μὰ ὁ Μπλοντέλ δὲν τὰ είχε καλὰ μαζί τους.

— Για τὰ κομματικά.

— Ἀκριβῶς. Καί να μὴ ἐπιτρέψετε να σὰς πῶ, κύριε δημαρχε, ὅτι ἐκάναν ἀσχημὰ να ἀνακατέψετε τοὺς τρεῖς αὐτοὺς ἀδελφοὺς στο ἐλλογικὸ σας.

Δὲν τοὺς ἀνακάτεψα ἐγὼ. Μόνο τοὺς ἀνακατεύτηκαν. Ἐνὼ ἐκουβεντιάσαν ἐτσι, ἔφτασε ὁ γιατρός Ὀνορά, φέροντας πληροφορίες στο δημαρχο. Εἶχε μεταφέρει τὸν Πατριζίο, σὲσδὸν ἀπορριζωμένο, στο σπίτι τοῦ θείου του, τοῦ γέρο Κοριολίς Σαιν-Γιμπέν.

Ὅσο για τὸ πτόμα τοῦ Μπλοντέλ, τὸ είχαν τοποθετήσῃ ἐκὰν στο μπλάδο. Ὁ γιατρός δὲν ἤθελε να πῇ καμμιὰ γνώμη πρὶν να σὲς ἐκτενέρεσει.

Εἶνε ἐκτενέρεσει ἐτσι, ἔφτασε ὁ γιατρός Ὀνορά, φέροντας πληροφορίες στο δημαρχο. Εἶχε μεταφέρει τὸν Πατριζίο, σὲσδὸν ἀπορριζωμένο, στο σπίτι τοῦ θείου του, τοῦ γέρο Κοριολίς Σαιν-Γιμπέν.

Ὅσο για τὸ πτόμα τοῦ Μπλοντέλ, τὸ είχαν τοποθετήσῃ ἐκὰν στο μπλάδο. Ὁ γιατρός δὲν ἤθελε να πῇ καμμιὰ γνώμη πρὶν να σὲς ἐκτενέρεσει.

Εἶνε ἐκτενέρεσει ἐτσι, ἔφτασε ὁ γιατρός Ὀνορά, φέροντας πληροφορίες στο δημαρχο. Εἶχε μεταφέρει τὸν Πατριζίο, σὲσδὸν ἀπορριζωμένο, στο σπίτι τοῦ θείου του, τοῦ γέρο Κοριολίς Σαιν-Γιμπέν.

Ὅσο για τὸ πτόμα τοῦ Μπλοντέλ, τὸ είχαν τοποθετήσῃ ἐκὰν στο μπλάδο. Ὁ γιατρός δὲν ἤθελε να πῇ καμμιὰ γνώμη πρὶν να σὲς ἐκτενέρεσει.

Εἶνε ἐκτενέρεσει ἐτσι, ἔφτασε ὁ γιατρός Ὀνορά, φέροντας πληροφορίες στο δημαρχο. Εἶχε μεταφέρει τὸν Πατριζίο, σὲσδὸν ἀπορριζωμένο, στο σπίτι τοῦ θείου του, τοῦ γέρο Κοριολίς Σαιν-Γιμπέν.

Ὅσο για τὸ πτόμα τοῦ Μπλοντέλ, τὸ είχαν τοποθετήσῃ ἐκὰν στο μπλάδο. Ὁ γιατρός δὲν ἤθελε να πῇ καμμιὰ γνώμη πρὶν να σὲς ἐκτενέρεσει.

ΑΠ' ΟΣΑ

ΔΙΑΒΑΖΩ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΡΗΤΟΡΩΝ

Ὁ Ἐρρίκος Δ' και ὁ πρέσβης. — Μία εὐφυῆς διακοπή. Πρωτοφανής... εὐγλωττία ρητόρων!

Ὁ Ἐρρίκος ὁ Δ' τῆς Γαλλίας, ἐπεχείρησε κάποτε μιά περιόδια σὲς κινώτερες ἐπαρχίες τοῦ κράτους του. Ἀρχισε δὲ από τὴν Νορμανδία. Στο πρὸτο χωριὸ πού πῆγε τὸν ὑποδέχθηκε μιά ἀντιπροσωπεία τὸν κατόικων ἔχοντας ἐπὶ κεφαλῇ τὸν πάρεδρο, ὁ ὁποῖος και θάπηγγελε τὸν σχετικὸ «λόγο». Ὁ πάρεδρος ὅμως, μὴ ἀντίκρουσε τὸν βασιλῆα, τάχασε. Δὲν θυμόταν γὰρ από τὸν λόγο πού ἐπρόκειτο νὰπαγγεῖλῃ. Ταραγμένος, ἀρχισε τότε να ψελλίξῃ διάφορες ἀσυνάρτητες φράσεις και νὰ ψάχνῃ σὲς τσέπες του μήπως εὕρῃ τὰ χειρόγραφα τοῦ λόγου του. Ἀδίκως ὅμως ἴδωνε και ἐξείδωνε. Δὲν εὕρισε τίποτα...

Οἱ αὐλοὶ πού συνόδευαν τὸν βασιλῆα ἀρχσαν να κρυφογελοῦν κοροϊδευτικὰ και να σιγομιλοῦν μετὰ τὸν βασιλῆα. Ὁ Ἐρρίκος πού είχε μερικὰ παρὰπνοα από τοὺς Νορμανδοὺς ἐγύρισε τότε στὸν πάρεδρο και τοῦ εἶπε:

— Ἀδίκως ψάχνετε κύριε. Εἶνε γνωστὸ πως οἱ Νορμανδοὶ... δὲν κρατοῦν ποτὲ τὸν λόγο τους.

Για τὸν ἴδιο βασιλῆα διηγόνται τὸ ἑξῆς:

Ὅταν ἐπῆγε στήν Ἀμῆνη, ὁ ρήτωρ πού προσήλθε να τὸν ὑποδεχθῇ ἐξ ὀνόματος τὸν κατόικων τῆς πόλεως, ἀρχισε τὸν λόγο του ὡς ἑξῆς:

— Ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης, πού εἶνε τόσοσιν Μεγάλη, τόσοσιν Καλὴ, τόσοσιν Ἐπαινήσι, τόσοσιν Μεγαλόψυχος...

— Προσθέσατε, τὸν διέκοψε ὁ Ἐρρίκος: καί τόσοσιν... κουρασμένη...!

... Κόκκαλο ὁ ρήτωρ.

Ὁ Λουδοβίκος 14ος τῆς Γαλλίας ἀγαποῦσε πολὺ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἰδιαιτέρας του ὑπηρεσίας, και τοὺς ἐφέρετο με μεγάλη οἰκειότητα. Ὅταν ὅμως ἐπαίνε τὸ «βασιλικὸ του ὕψος», είχε τὸς ἐπιβλητικότητα, ὡστε και αὐτοὶ ἀκόμη οἱ αὐλοὶ τοῦ τρέμαν σὰν να τὸν ἀντίκρουσαν για πρώτη φορὰ.

Κάποτε, ὁ βασιλεὺς με ὅλη τὴν αὐλή του είχε πάει στήν πόλιν Σάν-Ζερμαίν. Τὴν ἐπομένη τῆς εγκαταστάσεως του ἐκεῖ, τὸ ἰδιαιτερον προσώπιόν του ἦτοε σὲ συζήτηση με τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς τῆς πόλεως, ἡ ὁποῖες ἤνοντο να ἀναγνωρίσουν ὠριμένα κερτιμένα προνομιά του. Οἱ ὑπῆρται τότε ἀπεφάσαν νὰναφερθοῦν στον ἴδιο τὸν βασιλῆα για νὰβρουν τὸ δικαίω τους.

Ἐξέλεξαν μίαν ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία θὰ τοὺς ἐξέθετε τὰς ἀποφῆς των. Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ ἀπετελέσθη από τοὺς δυὸ ἰδιαιτέρους θαλαμηπόλους τοῦ Λουδοβίκου, τὸν Μπαζιό και τὸν Σουλαίγχο.

Τὴν ἐπομένη τὸ πρωῒ, οἱ δυὸ ἀντιπρόσωποι μῆλκαν μες στήν κρεβατοκάμαρα τοῦ βασιλέως για να τοῦ ἐκθέσουν τὸ ζήτημά τους. Ὁ Βασιλεὺς ἐγύρισε και τοὺς κῆταξε τότε με τὸ γνωστὸ αὐστηρὸ «βασιλικὸ του ὕψος». Ὁ Μπαζιό, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο να μιλήσῃ πρῶτος, προχωρεῖ δυὸ βήματα, τὰ χάνει και μετρεθεῖται τὰ λόγια του. Κατορῶναι μόνο να πῇ:

Μεγαλειότης...

Ἐπαναλαμβάνει αὐτὴ τὴ λέξη δυὸ—τρεῖς φορὲς.

Καί τέλος, κατὰκλινῶς απ' τὴν ταραχὴ του, προσθέτει:

— Μεγαλειότης... Ἰδοὺ ὁ Σουλαίγχο!...

Ὁ Σουλαίγχο τότε, δυσχερῆς τῶς ἐναντίον τοῦ συναδέλφου του, προχωρεῖ για να μιλήσῃ με τὴν σειρά του. Μία ἐπιβλητικὴ ματιὰ ὅμως τοῦ βασιλέως τὸν κάνει νι' αὐτόν να τὰ χασῇ. Ἐπαναλαμβάνει κι' αὐτὸς δυὸ—τρεῖς φορὲς τὴ λέξη «Μεγαλειότης»...

και καταλήγει στο να πῇ μόνον:

— Μεγαλειότης... Ἰδοὺ ὁ Μπαζιό!

Ὁ Βασιλεὺς χαμογελώντας τότε τοὺς εἶπε:

— Κύριοι, γνωρίζω, τὸ αἴτιον πού σας ἐφερεν ἐδῶ, ὡς ἀντιπροσώπους τοῦ προσωπικοῦ μου... Ὅτι φροντίσω να ἱκανοποιηθοῦν τὰ αἰτήματά σας, και σας συγγαίω για τὴν εὐλόγησά με τὴν ὁποῖαν ὑπερασπίσατε τὸ δικαίω σας!

ΣΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΑΧΩΡΙΣΤΟΙ

ΤΟΝ ΡΙΖΑΡ 'Ο ΜΟΝΟΡΑ

Έκει της πρωτομύλησε για τον
δωτά του...

Ήταν ένας χρόνος τώρα που βαστούσε ο δεσμός του Ζάκ με την Ρενέ, ένας χρόνος απόλυτης μοναδικής ευτυχίας. Λίγο-λίγο η Ρενέ είχε διακόψει όλες τις παλιές της σχέσεις, δεν έκαμνε και δεν δαχόταν καμμιά επίσκεψη, έχοντας παραιτηθεί από κάθε τι που δεν ήταν ο αγαπημένος της. Ο Ζάκ, εξ άλλου, δεν πατούσε πιά στη λέσχη, βυθιζόμενος ολοένα περισσότερο στον έρωτά αυτόν, τον έρωτά, τον αποκλειστικό, τον απόλυτο. Καμιά φορά έπαιρναν κανένα μικρό θεσπεϊό σκοτεινό στο θέατρο απ' όπου άκουαν το έργο, κρατώντας ο ένας το χέρι του άλλου, ακουμπώντας ο ένας το μάγουλό του στο μάγουλο του άλλου. Ύστερα έγύριζαν γρήγορα-γρήγορα στην μυωμένη τους φοιλή, όπου και όταν έλειπαν ακόμη εκείνοι, τα καθίσματα τους, έτσι καθώς βρίσκονταν το ένα κοντά στο άλλο νόμιζες, ότι κουβέντιαζαν με τον τρυφερότερο τρόπο.

Κάθε γωνιά της ερωτικής των φοιλή, κάθε μιμπλό τους ένθυμζε και μιάν ώραία στιγμή της ζωής των. Τόν μικρό πολυέλαιο τόν είχαν αγοράσει ένα βράδυ που έκαναν περπάτο προς το δίσκος της Βουλώνης. Τα δύο γυνίκα αγαλιατάκια του Κανόβα τὰ είχαν φέρει απ' την Νεάπολη, και η μεγάλη σέζ-λόγκ, η τοποθετημένη λοξά κάτω από την λατάνια, όπου της άρεσε τόσο της Ρενέ να ξαπλώνεται, ενώ ο Ζάκ της διάβαζε καμιά έφημερίδα ή κανένα περιοδικό, γεμάτος στα πόδια της, τους θύμζαν τις γλυκύτερες ώρες του έρωτός των. Στόν κήπο του σπιτιού τους είχαν περάσει τις περὶ θελκτικές, τις περὶ υπέροχες ημέρες του έρωτός των. Έκει της πρωτομύλησε για τον έρωτά του, ένα μυρωμένο, εαρινό δειλινό. Τόν άκουσε με λαχράρα και σε μιά στιγμή βρέθηκαν ο ένας στην άγκαλιά του άλλου...

Ήσαν τόσο αγαπημένοι ώστε δεν μιλούσαν να ζήσουν ο ένας μαζουά απ' τον άλλον, ούτε στιγμή. Και το αίσθημα αυτό είχε σε τέτοιο βαθμό ανάπτυξη μέσα τους, ώστε κάποτε συνέβη να πη ο Ζάκ στη Ρενέ: «Θες μωρί, μακρυά που ήσουν!» ενώ εκείνη είχε αγοράσει απλούστατα λίγο περισσότερο απ' το κανονικό, σε κανένα... κλαϊνό δωμάτιο!...

Όταν είδε τη Ρενέ ξεραμώθηκε...

Η κατάσταση αυτή δεν παρουσίαζε τίποτε το εξαιρετικό για την Ρενέ, γιατί ήταν πάντα του «σπιτιού» μη βρίσκοντας πουθενά άλλο τόσο ευχάριστη όση στο σπίτι της. Η μόνη διαφορά ήταν ότι άλλοτε επήγγαιναν διάφοροι γνωστοί της και την έβλεπαν, ενώ τώρα με το να βρίσκουν διαρκώς την πόρτα κλειστή, είχαν πάψει να πηγαίνουν. Για τόν Ζάκ όμως το παιχνίδι ήταν έντελως διάφορο. Αυτός είχε δλώτελα αλλάξει. Αδιόρθωτος ξενύχτης άλλοτε, άνθρωπος που ξεμεροβραδυνόταν σε διάφορα κέντρα και που δεν γινόσε σπίτι του παρά για ν' αλλάξει μόνον ρούχα, είχε καταντήσει και αυτός τώρα «άνθρωπος του σπιτιού» σαν την Ρενέ.

Και όμως ήταν ο ίδιος άντρας εκείνος που έδω και λίγο καιρό, πριν συνδεθί με την Ρενέ, συνήθιζε να λέγη:

— Στο σπίτι μένει κανείς μόνον όταν είναι άρρωστος.
Και επρόσθετε:

— Ναί, δεν υπάρχει ωραιότερο συναισθήμα από το να βλέπεις πάνω στο τραπέζι σου το όρασι σου καπέλλο, σε μιά γωνία της κάμαρας το έλαφρό σου πιστονακι, και να σκέπτεσαι, ότι δεν έχεις παρά να τὰ πάρεις και ν' άνοιξης το πόμολο της πόρτας για να βρεθής στο δρόμο, με το πόδιο στο στόμα, ελεύθερος να πᾶς όπου θέλεις!

Τώρα δὲ αὐτὰ πόσο είχαν αλλάξει! Τὸ καπέλλο και τὸ πιστονακι εξακολουθούσαν βέβαια να βγαίνουν έξω, αλλά πάντα με συντροφιά, με την συντροφιά εκείνης, και γρήγορα-γρήγορα ξαναμπάναν στη θέση τους, σαν πράγματα φορεμένα, ύστερα από ώρον περπάτο, σε μέρη όπου έπροσε να είνε κανείς σοβαρός και όπου λίγες στιγμές μόνον και στο κλεφτά μπορούσε ν' άγκαλιασθί και νὰ φιληθί!

Τὰ πράγματα βρισκόταν στο σπ

Από την άκρη των φρυγών της ματιών έστα-
ζεν ένα δάκρυ...

μείο αυτό όταν τελευταία ο Ζάκ πήρε μιά πρόσκληση απ' τόν ζωγράφο Ντιπλές για τὸ έτήσιο γλέντι που έδινε ο καλλιτέχνης την παραμονή των Χριστουγέννων στο άτελέ του.

Ο Ζάκ γνώριζε καλά τις μεγάλες ωροσκόδινες κάρτες των προσκεκλημένων των ζωγράφων, που στη γωνιά, ίντι για άλλο στολίδι είχαν μιά γυναίκα ντε-κολτέ-πολύ ντε-κοντέ—που σήκωνε, με μιά ευγενική και ωμορφική κίνηση, ένα λεπτό κυπέλλο σαμπάνιας. Ξαναδιάβασε χαμογελώντας τις τυπικές με παλαιά γράμματα και παλαιόκον δί-

φωρές φράσεις της προσκλήσεως που του θύμζαν ένα ολόκληρο παρελθόν και ώρες τρελλής χαράς ζωντάνευαν μέσα του με θυμώ, με φόνους, με κρότους από ανοίγματα μπουκαλιών σαμπάνιας, με γέλια παρατεταμένα και διαπεραστικά γυναικών που τις φιλούσαν οι φίλοι του ή που το κρασί τις έκανε να γελούν δείχνοντας κάτασπρα δόντια πλατισμένα από κατακόκκινα χείλια.

— Τι είναι αυτό που διαβάζεις; τόν ρώτησε έξαφνα με περιέργεια η Ρενέ, βλέποντας τον να χαμογελά.

— Αυτό; Είναι μιά πρόσκλησις του Ντιπλές για την παραμονή των Χριστουγέννων.

— Καί... δὲ πᾶς;
— Ρωτᾷς αν δὲ πᾶσι! Θὰ κυτότανε τόσο ο καυμένος μου ο Ντιπλές αν δεν πήγαινα! Σκέψου λοιπόν ότι είναι περισσότερο από ένα χρόνο που μαζεψόμαστε έτσι, στο άτελέ του, ζωγράφοι, καλλιτέχναι, άνθρωποι τών γραμμάτων, όλοι φίλοι καλοί που βιοπολούσαμε μαζί, που μᾶς ένώνει ολόκληρη μιά ζωή από έλπίδες, χαρές, πικρίες.

— Καί μὲν δὲν θὰ με πάρεις μαζί σου;
— Αλλοίμονο! άγάπη μου, είναι έντελως αδύνατο.

Η Ρενέ δεν είπε τίποτε χωρίς όμως και να είναι έντελως ήσυχη. Διάφορες σκέψεις άρχισαν πειά να την τυραννούν. Μήπως ο Ζάκ ξανάχιζε την παλιά του ζωή; Θὰ ήταν ο ίδιος τάχα όταν έγινε, έχοντας περάσει κάμποσες ώρες μέσα σε τόσο διαφωτισμένη ατμόσφαιρα; Καί δὲν θὰ τόν περίσταν οι φίλοι του και δὲν θὰ τόν κοροϊδεύαν που είχε έτσι προσκολληθί σε μιά γυναίκα, αιχμάλωτος της, ζώντας διαρκώς στο πλευρό της, σαν σκλάβος; Στο γλέντι θὰ ήπυχαν—τό είχε άρήσει να υπονοηθί ο Ζάκ—μόν- τέλα, γυναίκες ελεύθερες, ώραιες και γοητευτικές. Δίπλα σε ποιά γυναίκα θὰ βρισκόταν τοποθετημένος κατά το γέμια αυτό ο Ζάκ; Καί σιγά—σιγά, από σκέψη σε σκέψη, η ξεσημμένη φαντασία της Ρενέ έφτασε να της παρουστήη τὸ γλέντι αυτό σαν ένα τρομερό όργιο όπου θὰ καταστρέφονταν για πάντα η ευτυχία της.

Τέλος έφτασε η βραδυά του γλεντιού. Κατά τὰς ένδεκα, αφού καπνισε το πόδιο του, ο Ζάκ είπε έξαφνα:

— Είνε ώρα να ντυθώ. Μά πριν φύγω θάρηω να σου δώσω ένα φιλάκι, άγάπη μου. Δὲ θάρης κοιμηθί, πιτατάο, ε;

— Όχι, θὰ σε περιμένω.

Ο Ζάκ βγήκε να ντυθί. Κατέβαλε εξαιρετική προσπάθεια για να γίνη ώραιος. Από μίαν ξιμυτη κοκκιναριά δεν ήθελε να τόν βρούν γερασμένο ή άλλαγμένον. Σουσίστηκε, χτενίστηκε, στρώωσε με τόν πιστονακιόδετη τὰ μυστάκια του, και έχουσε όσο μπόρεσε καλλίτερα, την παλάμια που είχε άρχισι να σχηματίζεται στο πίσω μέρος του κεφαλιού του. Ύστερα, αφού κάθωσε ένα τριαντάφυλλο στην μπουτονιέρα του, γύρισε στο σαλόνι. Άλλ' εκεί, ξαφνίστηκε πολύ όταν είδε μιά Ρενέ πολύ διαφορετική απ' ότι την περίμενε. Η αγαπημένη του φορούσε μιά επίσημη τουαλέτα εσπερίδας.

Μιά φούστα ελληνική μεσοπρόν ορός, με την άκρη του ντεκολτέ ζωοστένητη, και με μικράσα έντελως γυνιά. Μιά ζώνη από λεπτό χρυσάφι έσφιγγε την κομψή λυγροή της μέση, και ένα μισοφέγγαρο από διαμάντια έλα με αν της θεᾶς. Άρτεμίδος, μπηγμένο στη μέση τὸν πόροχον μαύρον μαλλιών της. Ήταν εξαισιώς ώραία με την θανμάσια αυτή τουαλέτα της, με κάτι τὸ δειλό και τὸ διαστατικό στην όλη της στάση, που την έκανε ακόμη πιο φορφόρη. Ένώ την κύτταζε έκκλητος και γεμάτος θαυμασμό ο Ζάκ, ε-

κείνη άνοιξε διάπλατα τις πόρτες της τραπέζιας. Έμπρός σε μιά φωτιά που έλαμπε γλυκά, ήταν βαλμένο ένα μικρό τραπέζι, σκεπασμένο με τριαντάφυλλα και με δυό μόνον σερβίτσια, τὸ ένα άντικρυ στο άλλο. Καί άνάμεσα στ' άστραφτερά κρυστάλλα, στὰ άνθη που μουσοβολούσαν, στὰ μεγάλα μπουκάλια της σαμπάνιας, ήσαν σεβριρισμένα τὰ ελκεκτότερα φαγητά: άσταξός, κοτόπουλο κ.τ.λ. κ.τ.λ.

— Δὲν φαντάζομαι να είσαι τόσοσ άσπλαχνος και ν' μ' άφήσης να φάγω μόνη μου, είπε η Ρενέ, κυττάζοντας τον με ένα βλέμμα γεμάτο τρυφερότητα.

Ο Ζάκ την ένότταζε. Ήτανε γλωμή. Τὸ στήθος της άνεβοκατέβαινε, κάμνοντας τις γοήγορες και κυματιστές εκείνες νιησεις που κάνουν οι θεατρίνες στη σκηνή όταν θέλουν να φανερώσουν μεγάλη συγκίνηση, και στην άκρη των μαγάλων της ματιών, έτρεμε ένα μικρό δάκρυ, όμοιο με μαργαριτάρι που είνε έτοιμο να πέση.

Τότε εκείνος τὰ κατάλαβε όλα, και αισθανόμενος να τόν πλημυρίζει ένα κύμα άγάπης, άνοιξε την άγκαλιά του, λέγοντας:

— Μένω, Ρενέ μου, μένω! Συγχώρησε με που σ' έκανα να άποφύγης!

Η Ρενέ θέλησε να πέση στην άγκαλιά του, μα τὰ γόνατά της λύγισαν. Ένας λυγμός την έννιζε. Την άγκαλιάσε για να μη πέση, την έσφιξε στα δυνατά του χέρια και την φίλησε στα δακρυσμένα της μάτια.

— Αγαπημένη μου! Γλυκειά μου Ρενέ, μικρούλα μου Ρενέ, συγχώρησε με!...

Η Ρενέ τόν κύτταζε με λατρεία.

— Ζάκ... Γλυκέ μου Ζάκ, δὲν θυμώνεις μαζί μου;

— Νά θυμώσω;.. Σὲ λατρεύω!...

— Κί' όμως ήθελες να φύγεις...

— Νά που μένω. Είμαι όλος δικός σου.

— Σ' έγώγησε το περιβάλλον...

— Όχι Ρενέ...

Έκάθισαν στο τραπέζι κ' έπέρασαν την περὶ γλυκειά, την περὶ ερωτική, την περὶ άπολαυστική βραδυά της ερωτικής τους ζωής.

Ποτέ δὲν άγαπήθηκαν τόσο...
Ποτέ δὲν δόθηκες ο ένας στον άλλο με τόσο φλόγα...

Τὸ πρὸς όταν ο Ζάκ βγήκε έξω η Ρενέ, άντίτη σχεδόν και άτιμέλητη έκρυψε τὸ πρόσωπό της στα χέρια και άρχισε να κλαίη...

Έτσι πνιγμένη στο κλάμα την βρήκε ο γερο-θεός της Ντυράν, ο καθηγητής, όταν πήγε να την δει, γιατί την έλάτρωνε από μικρούλα. Η λύπη της και η άπελπισία της τόν άρφνισαν.

— Μικρή μου Ρενέ, γιατί κλαίς;

Η Ρενέ τόν κύτταζε καλά στα μάτια και τὸν είπε με λυπημένη φωνή:

— Θες μου, φοβάμαι μήπως τόν χάσω. Χθες τόν κράτησα κοντά μου. Είχα στολιστεί. Είχα γίνει τόσο ώραία!...

Όταν πάνω όμως να είμαι ώραία...

Ο θεός της έστένανε λυπημένα. Καί η Ρενέ εξακολούθησε να κλαίη για την άορανή της δυστυχία, για τὰ γηρασμένα της, που θὰ της σκόπωναν την περὶ παράφορη άγάπη της ζωής της...

(Μετάφρασις)

Έτσι πνιγμένη στο κλάμα τη βρήκε ο γερο-θεός της...

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Του J. MARNI

ΕΡΩΤΙΚΑ ΠΕΙΣΜΑΤΑ

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ. 27 χρόνων. "Ομορφη μικροκαμωμένη ξανθούλα, λεπτή και χαριτωμένη. Φορεί ένα μεγάλο βελούδινο επανωφόρι.

ΖΑΚ ΚΑΣΤΕΛ, τριάντα ετών. Φράκο, άσπρη γραβίτα, πανωφόρι με ροζαία από μέσα. Κρατεί σε χέρι ένα άρκετά κακοφτιασμένο πακέτο.

Ο ΑΜΑΞΑΣ, Έμπορος στην πόρτα ενός σπιτιού, κοντά στο Λουξεμβούργο. "Η ώρα μου της νυχτός. Χειμώνας. Βοήθει..."

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ, (στον Ζακ που την προσφύλαγει με την αμπαρέλα του).— "Ω, πήρατε άμαξι με γαλάζια φανάρια!

ΖΑΚ.— Δεν έρωπετε;

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Φυσικά δεν έρωπετε. Είναι απ' τα άμαξια της συνοικίας μου. (Κοίβει το πρόσωπό της στον σκαμμένο γιακά του πανωφοριού της). Τι άπειροκεντρία!

ΖΑΚ.— Θέλετε να πάω να πάρω ένα άλλο άμαξι;

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Ναί... Προτιμώ.

ΖΑΚ, (στον άμαξα).— "Άμαξά θα σταματήσης στον πρώτο σταθμό άμαξιών που θα συναντήσουμε.

ΑΜΑΞΑΣ.— Καλά, κύριε! (Ο Ζακ κάθεται κοντά στην Κυρία Ντε Σιγίον και το άμαξι ξεκινά άσπρη).

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Δεν άνησυχώ για την Βαρώνη, όχι, μά αν συνέβη τίποτε άπόψε στο "Οντέον";

ΖΑΚ.— Σάν τι;

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Νά... ξέρω και γώ... κανένα περιστατικό. Μπορεί να πέσει κανένας πολυέλιος, να λιγοθυμήσει και να πέσει, να τρελλάθηκε ένας ήθοποιός, μπορεί να συνέβη κάτι άσυμμετρητο τέλος πάντων, που εγώ δεν το ξέρω και που μπορεί να πιστώ... χωρίς να λογαριάσουμε ότι το "Οντέον" μπορεί να κλείσει αυτή τη στιγμή!

ΖΑΚ.— "Ω! είναι πολύ άπίθανο...

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Γιατί; Γιατί είναι πολύ άπίθανο; Είστε περίεργος με την αισιοδοξία σας. Εξάστε πολύ καλά ότι το "Οντέον" μπορεί να πιάσει φωτιά όσο και οποιοδήποτε άλλο θέατρο, το ξέρετε όσο και γώ, μόνον θα σας πείραζε αν καιγόταν άπόψε και δεν δέλεται να το παραδεχόταν!

ΖΑΚ.— Τερέζα; τί έχετε; τί σας έκανε; Είστε έννευρισμένη, άγαπημένη μου...

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Ναί δεν είμαι στά καλά μου, είναι άληθεια.

ΖΑΚ, (επιμένοντας με την αισιοδοξία του).— Δοκίμασε με την γνωστή άδεξιότητα των έρωτευμένων άνδρων).— Λυπάσαι που έγινε δική μου; "Ω! όχι! όχι! δεν είναι έτσι! Πες μου πως δεν λυπάσαι! Πες μου πως μ' αγαπάς...

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Και αν λυπούμαι, τί το έκπληκτικό βόισμα σ' αυτό; Μου φαίνεται πως έχω το δικαίωμα να μετανοώ για ένα σφάλμα, να έχω τύψεις... Νομίζετε λοιπόν ότι είμαι ένα τόσο άναίσθητο πλάσμα;

ΖΑΚ, (Συγγνώμης της το χέρι, και κάμνοντας τη φωνή του άκόμη απαλότερη).— "Ω! Τερέζα, μά τί είναι αυτά που λές;

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ, (Που γίνεται δλο και πιο γενναίωτη).— Τό ξέρω... Θα με νομίζεις άναίσθητη. Ένα πλάσμα χωρίς καρδιά που πέφτει στην άγκαλιά του πρώτου τυχερούς. Μιά γυναίκα χωρίς μυαλό... Μά...

Εστω φίλε μου, δεν θα προσπαθήσω να σας άλλάξω τις ιδέες σας. Μπορείτε ναχστε ότι ιδέα θέλετε για μένα.

ΖΑΚ.— Μά που πώς και τα βρίσκετε όλ' αυτά,

— "Ω! πήρατε άμαξι με γαλάζια φανάρια! Τι άπειροκεντρία!

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ, (Που γίνεται δλο και πιο γενναίωτη).— Τό ξέρω... Θα με νομίζεις άναίσθητη. Ένα πλάσμα χωρίς καρδιά που πέφτει στην άγκαλιά του πρώτου τυχερούς. Μιά γυναίκα χωρίς μυαλό... Μά...

Εστω φίλε μου, δεν θα προσπαθήσω να σας άλλάξω τις ιδέες σας. Μπορείτε ναχστε ότι ιδέα θέλετε για μένα.

ΖΑΚ.— Μά που πώς και τα βρίσκετε όλ' αυτά,

— "Ω! πήρατε άμαξι με γαλάζια φανάρια! Τι άπειροκεντρία!

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ, (Που γίνεται δλο και πιο γενναίωτη).— Τό ξέρω... Θα με νομίζεις άναίσθητη. Ένα πλάσμα χωρίς καρδιά που πέφτει στην άγκαλιά του πρώτου τυχερούς. Μιά γυναίκα χωρίς μυαλό... Μά...

Εστω φίλε μου, δεν θα προσπαθήσω να σας άλλάξω τις ιδέες σας. Μπορείτε ναχστε ότι ιδέα θέλετε για μένα.

ΖΑΚ.— Μά που πώς και τα βρίσκετε όλ' αυτά,

— "Ω! πήρατε άμαξι με γαλάζια φανάρια! Τι άπειροκεντρία!

χουσή μου. Πώς έχετε το κουράγιο και μου τό λές; Ύστερα απ' όλα υπέφερα για να σε κατακτήσω.

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— "Ω. τί σημαίνει... Είστε ίκανός να ξεχάσετε σε μία στιγμή όλα τα βάσανά σας. Και μάλιστα τώρα που είστε ο νικητής, ο θριαμβευτής. Αλλά καλά να την πάθω!

ΖΑΚ, (παρακαλώντας και διαμαρτυρόμενος έντονα).— "Ω! Σας παρακαλώ, σάς παρακαλώ, γιατί με κάνετε να πονώ!...

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ, (στον ίδιο τόνο).— Και γώ δεν ξέρω πως με καταφέρατε να γίνω δική σας, να έλθω σ' αυτό το πανηγύρι. Και να σκέπτεται κανείς, ότι ποιοτού μιά γυναίκα οχτή σε τέτοιες περιπτώσεις, τίποτε δεν λογασιάζει απ' όλα αυτά. Ένας πελάτης με το φγγάρι, λίγοι στίχοι, όλίγη μουσική, λίγα θεαμα έρωτικα λόγια, ένα σφιγμένο χεράκι, μερικές ματιές, μάς ένθουσιάζουν, μάς μεθούν, μάς κάνουν να τα χάνουμε και κάνουμε ότι κάνουμε, χωρίς και μετά να το νοιώσουμε πώς.

ΖΑΚ, (με τόνο παρηγορίας).— Είμαι πολύ λυπημένος που δεν έκανα ποτέ τα όνειρά σας, που δεν υπήρξα άντάξιος των ένδοξων πόσεών σας. "Ομολογώ, ότι δεν είμαι ήρωας μυθιστορημάτος.

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Μά τί έχετε λοιπόν; Θυμώσατε;

ΖΑΚ.— "Οχι!

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— "Ω, μ' αυτό είναι πάρα πολύ! Αυτό είναι το ευχарιστώ σας για ό,τι ονειροπόλησα για σας, για τις θυσίες που έκανα προς χάριν σας; Απ' την στιγμή που έγινε δική σας, δεν μου είπατε μια λέξη τρυφερότητας. Μπορείτε να μην αισθάνεστε τίποτε για μένα αλλά δεν είναι λεπτό και να μου το δείχνετε...

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— (Ο Ζακ δεν άπαντά).

Σας βεβαιώνω πως, ότι έκανα μου ροτίζεις άρκετά. Τούλάχιστον συγχωρείστε μου τις τύψεις της συνειδήσεώς μου! Είστε θυμωμένος μαζί μου, το αισθάνομαι... Και όμως στη τάξη μας δεν είναι πολλοί συνειδητομένο πράμα αυτό. Έκανα μια κακή πράξη, άπιστησα τον άντρα μου, και λυπούμαι για το σφάλμα μου αυτό και μετανοώ... Και σας άντι να με παρηγορήσετε, να με καθησυχάσετε, θυμώνετε, μου κάνετε μούτρα, σαν να σας σκότωσα τον πατέρα.

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Βρισκόμαστε στην όδο Ροαγιάλ, δεν είναι έτσι;

ΖΑΚ.— Ναί!

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Θά πάτε την Κυριακή στη συναυλία των Μπουζυγιάδων;

ΖΑΚ.— Δεν ξέρω ακόμα. Έξαρτάται.

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Έν πάση περιπτώσει μη λησμονήσετε, ότι είστε προσκεκλημένος για το δείπνο, στίτι μου, την Πέμπτη στας έπτά. Θά πάτε κατόπιν στο Βοντεβίλ, με τους Άντισσαπύς.

ΖΑΚ.— Νομίζω ότι είσαστε τσακωμένη με την Ζ. Άντισσαπύς.

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Έγώ, θυμωμένη με την Ζιζέλ; Μά σας; (Και' ιδού). Την καθύμενη! (Λυπάται). Δεν έχω εγώ απ' αυτές τις άνόητες έλλειψεις.

ΖΑΚ, (Καταβρόνχας).— "Όστε θέλετε άλλο άμαξι;

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Ναί. Φωνάζετε αυτό που περνά. (Ο Ζακ καλεί το άμαξι. Η Κυρία Ντε Σιγίον περιμένει να πιάσει και ύστερα ανεβαίνει γρήγορα. Ο Ζακ μένει όρθος στην ποστέλρα).

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ, (δίνοντας τον τό χέρι).— Είμαστε φίλοι;

ΖΑΚ, (της φίλει το χέρι).— Καμιά!

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— "Όχι, δεν είναι κακή, αλλά συνετή. Θά το άναγνωρίσετε άργότερα. (Στομά). "Όστε την Πέμπτη λοιπόν; Δεν είσθε θυμωμένος μαζί μου έ;... Είστε κάτι νεύμα! Μά μου πέσαν. Άν ήξερες πόσο σ' αγαπώ!... "Ορβανά Ζακ!

ΖΑΚ.— "Ορβανά, άγαπημένη μου.

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Άγαπήσαμε, δεν είν' έτσι;

ΖΑΚ.— Ναί...

ΚΥΡΙΑ ΝΤΕ ΣΙΓΙΟΝ.— Σε λατρεύω!...

ΖΑΚ.— Σ' αγαπώ!...

(Τό άμαξι φτάνει... Ο Ζακ προχωρεί στο πεζοδρόμιο άσπρη).

ΖΑΚ.— Τί παρήλας που είναι η γυναίκες!... "Όσο περισσότερα αγαπούν τόσο περισσότερα νευρίζουν!...

Ζαν Μαρνί

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Του ZAN PE' T' MIPRAX

ΤΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΕΝΙΟ ΚΟΛΛΙΕ

"Όταν ο Γιώργος Ούντρον, γύρισε σπίτι, άνέβηκε κουρά στο δωμάτιό του, χωρίς να τον άντιληφθή κανένας, κρατώντας σφιχτά μες στην τσέπη του το πολύτιμο κουτί που θα προσέφερε δώρο στη γυναίκα του, ή όποια είχε τη γιορτή της αυτή τη μέρα.

Άναψε το φως, άνοιξε με προσοχή το βελουδένιο κουτί και άπεθαύμασε, και πάλι, το μαργαριταρένιο κολλίε. Τό στερογγυλό και ροδολόειο πρόσωπό του έλαμπε από χαρά. Και ή συγκίνησή του ήτανε τόσο όποτε, άνυπομονώντας να κοινολογήση και σ' άλλους την άπείρανη ευδαιμονία που πλημυρίζε τα στήθη του, βγήκε έξω και κτύπησε μήπως ήτανε κανένας φίλος του στη σάλα. Τότε θυμήθηκε τον Παύλο, τον όποιο είχε δη στο σαλόνι, ενώ περνούσε ανά-πλά από εκεί. Φώναξε τον υπηρέτη του και του είπε να τον άποκαλέσει στον τόνό της.

— Τι τρέχει; τον ρώτησε ο Παύλος, όταν άνέβηκε πάνω.

— Έλα, έλα, να σου δείξω κάτι.

— Α! τί όμοιο που είναι!...

— Δε βρίζεις;

Και ο Γιώργος άνοιξε στο φίλο του την καρδιά του. "Όλα τα ψυχικά του συναισθήματα που τό είχε κρατήσει κρυφά κι' απ' αυτή άκομα την Έμμα—έπειδι ήξερε πως δε θα μπορούσε να της τό πει με άωροφα και γοητευτικά λόγια—τό είχε τώρα στο φίλο του. Τό έξιολογήθηκε τι συναισθηματικούς οίκονομους είχε κάνει για να άπορρήξ η άγοράση αυτό το κολλίε—που είτανε πράγματι μεγάλης αξίας—και με τί κόπο θά τό κατάφερε, στο μέλλον, σ' άποκατάσταση και πάλι τό οίκονομο του ίσοζύγιο...Αυτό όμως δεν τον πείραζε καθόλου. Άρχει που θά είτανε στη γυναίκα του ένα καλό δώρο... Και όσο μικρόσε, τόσο και μεγαλύτερη συγκίνηση τον έκανε. Θυμήθηκε την άτακτη ζωή που περνούσε πριν από τρία χρόνια, όταν ήταν άκόμα έφηβος. Θυμήθηκε πόσες φορές είχε άγοράσει, με μεγάλες στερήσεις, πανάκριβα διαμαντικά, για να τό χαρίσει όχι σε μία πιστή και τίμια γυναίκα, αλλά σε διάφορες θεατρίτσες και κυρίες του ήμικόσμου, που θά τον πορόιδεσαν άσφαλώς για τη γενναίωδω-ρία του.

Η καρδιά του κόντευε να σπάσει απ' τη χαρά. Τώρα είτανε τρισευτυχισμένος με την Έμμα του. Μπορούσε να κάνει κάθε θυσιάν γι' αυτήν. Α! τί όμοια, τί ευχάριστη που είναι ή οίκονομική ζωή!...

Ο Παύλος—έργγνης κυνικός και νυκτόβιος—τον άκουσε με όποιο νόη.

— Άκούσε με που σου λέω, Παύλο, πρέπει να παντρευθής και σύ. Δε βλέπεις έμένα τί εύτυχης που είμαι!...

— Ναί, τό ξέρω, το βλέπω, που άποκρίθηκες τότε ο Παύλος, με σαρκαστικό χαμόγελο. Και τότε άφησε για να ξανακατέβη στο σαλόνι, όπου άρχισαν να μαζεύνονται οι συγγενείς και οι φίλοι του σπαιτού.

Είχανε τραπέζι αυτό τό βράδυ.

Μόλις ο Γιώργος ξαναβρέθηκε μόνος, φόρεσε άμέσως τό φράκο του. Και σε λίγο κατέβηκε κι' αυτός κάτω, και τράβηξε κατ' ευθείαν για την τραπέζα. Τό τραπέζι ήταν στρωμένο. Άστρά-φτε όλόκληρο απ' τα κρυσταλλένια ποτήρια και τ' άσημένια σκεύη, ενώ τα σκόρπια λουλούδια φάνταζαν σε μύριους γλυκύτα-τους χροματισμούς.

Ο Γιώργος έκανε σά μικρό παιδί απ' τη χαρά του που πρόκει-ται να τ' άφήσουν, για πρώτη φορά, να φάη με τους μεγάλους. Άξαφνα, έννοισε γλυκό πόνο στην καρδιά. Είχε άκούσει, απ' τό σαλόνι, τ' άγγερόχο γέλιο της Έmmas του!...Και ξαναθυμήθηκε την πρώτη τους συνάντηση. Την παράφορη άγάπη που αισθάν-θηκε γι' αυτήν—για τό παράξενα μάτια της—όταν την έγνώρισε ένα βράδυ σ' κάποιο φιλικό του σπίτι. Μά και κείνη τον άγάτησε άμέσως. Ύστερ' από τρεις μέρες έγιναν οι γάμοι τους. Και από

τότε ο Γιώργος άπήλασε μαζί της την τελειότερη ανθρώπινη ευ-τυχία. Η Έμμα του ήταν όλόκληρη άφοσιωμένη. Ήταν ο Θεός του και ή ζωή του, πρότυπο πίστης συζύγου όποτε κι' αυτός ο Παύλος, ο άχώριστος οίκονομικός τους φίλος που δεν είχε καμ-μιά πίστη στην ειλκοίνεια των γυναικών, άναγκαζότανε κάπου—κάπου να όμολόγησε πως ίσως και να γελιότανε στο ζήτημα αυτό χωρίς όμως αυτό να τον κάνει να πάρη την άπόφαση να μιμηθή τό παράδειγμα του φίλου του...

Ο Γιώργος όνειροπολούσε...

Άξαφνα, δυο μυρωμένα χέρια του σφάλιξαν τα μάτια. Γνώρισε άμέσως τό άρωμα που σκόρπιζαν. Γύρισε άτότομα κι' έσπριξε την Έμμα του στην άγκαλιά του.

— Τι κάνεις έδώ μόνος σου, παλιόπαιδο; τον ρώτησε χαϊδευτι-κά και πονηρά εκείνη. Γιατί δεν έρχεσαι μέσα στο σαλόνι;

— Προτιμώ να είμαι μόνος μου και να έχω τό νοί μου σε σένα! της ψιθύρισε ο Γιώργος, φιλώντας την στά μαλλιά.

— Α! τον ρομαντικό τον άντρούλη μου!

Και πλησίασε στο τραπέζι να δη αν ήταν όλα εν τάξει.

Η καρδιά του Γιώργου άρχισε να χτυπά δυνατά. Ήταν ή κατάλληλη στιγμή να της κάνει τό δώρο. Έβγαλε τό βελουδένιο κουτί από την τσέπη του, πλησίασε σιγά—σιγά τη γυναίκα του από πίσω, έμπλεξε τα χέρια του γύρω απ' τό λαιμό της κι' άνοιξε τό κουτί μπρος στά μάτια της.

— Α! είπες ή Έμμα με θαυμασμό.

Κοίταξε τό κολλίε και δε χόρταιναν τα μάτια της. Τό χαϊδεψε με τα χέρια της και όταν τό πέρασε στο λαιμό της και είδε πως της πή-γαινε τρέλλα, έπρεσε στην άγκαλιά του άνδρός της κι' άρχισε να τον φλάει με παραφορά.

— Γιώργο μου! Γιώργο μου! έπανελάμβανε σε κάθε της φιλή.

Ο Γιώργος δε μπορούσε να μιλήσει απ' τη συγκίνηση, όπου έβλεπε την γυναίκα του χα-ρούμενη.

Άξαφνα εκείνη τον άφησε κι' έτρεξε σαν ά-στραπή έξω, πηγαίνοντας κατ' τη βεράντα.

Ο Γιώργος κατάλαβε και χαμογέλασε. Η Έμμα θά ήθελε να καμαρώσει, να θαυμάση μόνη της τό δώρο που της έκανε ο άντρας της. Αυτό τον συγκινούσε βαθιά. Τόν βύτιζε σ' όνειροπολήσεις...

Άξαφνα του μπήκε ή περιέργεια να δη τί χαριτωμένους μορφασμούς ευχαρίστησεως θά έκανε και την άκολουθήσε σιγά—σιγά. Μόλις όμως έφτασε μπρος στην τζαμόπορτα της Βε-ράντας, είδε κατ' τον άντρα να έπαιθε να διαδο-χωρήση με φίλη και άηδία, σαν να πάτησε κα-νένα φέτιδο.

Σ' ένα νάδινο καναπέδα κάθότανε ο Παύλος και πάνω στά γόνατά του... ή Έμμα! Είχε ξεπεράσει τό μαργαριταρένιο κολλίε απ' τό λαιμό της και τό τό έδειχνε ενώ τον παρακαλούσε θεαμα-χαϊδεύοντας τό πρόσωπό του.

— Κάμε μου αυτή τη χαρά, Παύλο μου... Χθές άκόμα μου έλε-γες πως έχεις μεγάλες χρηματικές άνάγκες... Δεν θέλω να στενο-χωρηθείς... Σε δυο—τρεις ήμερες θά σου τό δώσω και θά πω τό Γιώργου πως τήχασα... Πούλησε το, κάνε το ό, τί θέλεις... Μή μου άρνιέσαι αυτή τη χαρά... Σ' αγαπώ, χουσε μου, και δε θέλω να σε βλέπω πικραμένο!... Άγάπη μου!...

— Α! τον ρομαντικό τον άντρούλη μου!...

Σ' ένα νάδινο καναπέδα κάθότανε ο Παύλος και πάνω στά γόνατά του... ή Έμμα! Είχε ξεπεράσει τό μαργαριταρένιο κολλίε απ' τό λαιμό της και τό τό έδειχνε ενώ τον παρακαλούσε θεαμα-χαϊδεύοντας τό πρόσωπό του.

— Κάμε μου αυτή τη χαρά, Παύλο μου... Χθές άκόμα μου έλε-γες πως έχεις μεγάλες χρηματικές άνάγκες... Δεν θέλω να στενο-χωρηθείς... Σε δυο—τρεις ήμερες θά σου τό δώσω και θά πω τό Γιώργου πως τήχασα... Πούλησε το, κάνε το ό, τί θέλεις... Μή μου άρνιέσαι αυτή τη χαρά... Σ' αγαπώ, χουσε μου, και δε θέλω να σε βλέπω πικραμένο!... Άγάπη μου!...

— Α! τον ρομαντικό τον άντρούλη μου!...

Συνεχώς όδύνει μάλλον, σνντομον χαράν προκρίνο λημονείται ή όδύνη ή χαρά δεν λημονείται

Τό δάρον είναι τ' οδρανόν ή τελευταία χαρά.

Δ. Παπαρηγόπουλος

Α. Παράσχος

Άλλοίμονον εις όποιον στον κόσμο τοντον έση, απ' την καλή του μάνα χωρίς να φιληθή!

Α. Παράσχος

Α. Παράσχος

Α. Παράσχος

Α. Παράσχος

Α. Παράσχος

Α. Παράσχος

Α. Παράσχος

Α. Παράσχος

Α. Παράσχος

Α. Παράσχος

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΚΟΝΑΝ ΝΤΟΥΛ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ

Τι ζέστη! είπεν ο Μόρτμερ σκουπίζοντας τόν ιδρώτα από τὸ μέτωπό του.

—Ναι, έχεις δίκαιο... Έγώ μάλιστα θὰ σὰς ἐπρότεινα νὰ σταματήσουμε, καὶ νὰ ξεκουρασθούμε, κάτω ἀπ' αὐτὲς τὲς φοινικὲς, ὡς τὸ βράδυ...

Οἱ τρεῖς ἄνδρες σταματήσαν τάλογά τους καὶ ξεπεζεύσαν. Ὁ πρῶτος εἶπε αὐτοῦς, ὁ Μόρτμερ, παρακολουθῶν τὸν πόλεμο τῆς Ἀφρικῆς μεταξὺ Ἀγγλῶν, Ἀράβων ὡς ἀνταποκριτῆς τῆς ἐφημερίδος «Τὸ Πνεῦμα». Φοροῦσε ἐνδυμασίαν ἐκστρατείας ἀπὸ χαλὶ, καὶ τὸ δέμα του ἦταν μαυρισμένο ἀπὸ τὸν ἥλιο.

Ὁ δεύτερος—ἕνας ἀνθρώπος κοντὸς μὲν, ἀλλὰ ζωηρὸς καὶ εὐκίνητος—ὀνομαζόταν Σκῳττ. Εἶχε ταραβῆξει τὸν κόσμον τοὺς κινδύνους, καὶ εἶχεν ὑποστεί τις πλὴν παράξενες περιπέτειες... Ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ πῦρ ἐπιτιθέμενος καὶ ὁ πῦρ θαρραλέος ἀπ' ὅλους τοὺς πολεμικοὺς ἀνταποκριτὰς τῶν μεγάλων ἀγγλικῶν ἐφημερίδων.

Ὁ Σκῳττ εἶχε «παρακολουθεῖ» τὴν μάχην τῆς Πλενιάς, τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Σίπκα, τοῦ Ζουλουλάνδ, τῆς Αἰγύπτου, τοῦ Σουακίμ. Ὁ Μόρτμερ εἶχε λάβει ἐπίσης μέρος—πολλὰς φορὲς μάλιστα μετ' αὐτοῦ—στὸν πόλεμον τῶν Μπόρος, στὴν ἐκστρατεία τοῦ Σουλ, στὴν Βαλκανικὴν πολέμου, στὴν ἐκστρατεία τῶν Ἰνδιάνων, στὴν ἐπανάστασιν τῆς Βραζιλίας καὶ στὴν κατάρτησιν τῆς Μαδαγασκάρης.

Τοὺς δύο αὐτοὺς ἀνθρώπους συνέδεε ἕνα αἰσθημα ἀδελφικῆς φιλίας καὶ ἐχώραζε ἕνα συναίσθημα, συναδελφικῆς ἀντιζηλίας. Ὁ καθένας τοὺς θὰ ὀφεινότανε καὶ τὸ περὶ τοῦ ἀκόμα γιὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τοῦ φίλου του. Κανένας ὅμως ἀπὸ τοὺς δύο δὲν θὰ θυσιάσῃ τὸν παρρηλικὸν συμφέρον τῆς ἐφημερίδος του, γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν συνάδελφόν του.

Ὁ τρίτος σύντροφός των ὀνομαζόταν Ἀνσελμὸς καὶ ἦταν ἀνταποκριτῆς τῆς ἐφημερίδος «Γκαζέτ». Φαντασθῆτε ἕνα νεώτατο παιδί, ἀβγαλὸν ἀκόμα, μὲ μιὰν ἀπειρία πού ἄγγιζε τὸ σύντομα τῆς ἀρελείας. Κάτι ἀρεκτὰ ἐπιτυχημένους περιγραφὰς τῶν «Μεγάλων Γυναικῶν» πού εἶχε δώσει στὴν ἐφημερίδα του, εἶχαν πείσει τὸν διευθυντὴν του νὰ τοῦ ἀναθέσῃ, γιὰ πρώτη φορὰ, τὴν παρακολούθησιν μιᾶς πολεμικῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς φίλους μας, τὴν ἴδιαν αὐτὴν ἐκστρατεία παρακολουθοῦσαν πολλοὶ ἀνταποκριταὶ ἄλλων ἐφημερίδων, καθὼς καὶ ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ πρακτορείου «Ρέουτερ».

Ὁ Μόρτμερ καὶ ὁ Σκῳττ ἐγγνώσθον γιὰ τὸν ἀπειρο συνάδελφόν τους μιὰ συμπάθεια ἀνακατεμένη μὲ ἀρεκτὴ δόση περικοπῆς. Ἦταν τὴν ἡμέραν τῆς μακροχρόνιου πείρας τους... Ἀλλὰ καὶ τάλογά τους ἦσαν τόσο θαυμασία καὶ γοργὰ ζῶα... Ἐνῶ τὸ ἄλογο πού καβαλλίζετο ὁ κακόμοιρος ὁ Ἀνσελμὸς, ἦταν ἕνας ἀξιοθαύμητος Ἀχαιμόν.

Οἱ τρεῖς δημοσιογράφοι δέσαν τάλογά τους κάτω ἀπὸ τὴν σκιά μιᾶς μεγάλης φοινικιάς.

—Τι γίνονται, ἀλήθεια, οἱ ἀποσκευές μας; Ἀνσελμὸς... ἐρώτησεν ὁ Σκῳττ.

—Μὰς ἀκολουθοῦν... Σὲ πέντε λεπτά θάναί ἐδῶ...

Καὶ πράγματι. Ἀπὸ μακριὰ φαινόταν ἕνα μικρὸ καραβάνι πού πλησίαζε. Ἦταν ἡ τρεῖς γκαμήλες μὲ τὲς ἀποσκευές των πολεμικῶν ἀνταποκριτῶν, πού τὲς ὄδηγοῦσαν οἱ τρεῖς βαρβερῖνοι ὑπηρετὰς τους. Σὲ λίγο, τὸ μικρὸ καραβάνι εἶχε φθάσει, καὶ οἱ τρεῖς ἀνταποκριταὶ ἀνοίγαν τὰ διάφορα κουτιά μὲ τὲς κονσέρβες τους.

Ὁ Μόρτμερ, ἐνῶ ἐτρώγε, ἐσημείωνε στὸ σημειωματάριό του, μιὰ συνέντευξιν πού εἶχε πάρει τὴν προηγουμένη μέρα ἀπὸ ἕναν ἐπιθεωρητὴ τῶν Σιδηροδρόμων.

Ὁ Ἀνσελμὸς τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ ἀνακοινώσῃ τὲς σημειώσεις του αὐτῆς. Ὁ Μόρτμερ χαμογέλασε.

—Εὐχαρίστος εἶπε... Μόλις ἀρχίσῃ ὁ σοβαρὴ δουλειά, τότε ὁ καθένας, φιλαράκο μου, θὰ κοιτάξῃ τὸν ἑαυτοῦ τὸν μόνον...

—Μὰ γιὰ τί; ῥώτησε μὲ ἀφέλεια ὁ Ἀνσελμὸς. Μιὰ πού εἴμαστε τρεῖς, δὲν θάταν καλλίτερο νὰ μοιρασθούμε τὴν δουλειά;...

Διόλου φίλος μου... Γιὰτί ἂν ἦταν ἔτσι, οἱ ἐφημερίδες μας θὰ μπορούσαν θαυμάσια ν' ἀναθέσουν τὴν ἀνταπόκρισιν τους στὸν νεώτερόν τοῦ Ρέουτερ, καὶ νὰ μὴν ὑποβληθοῦν σὲ τόσα ἐξοδα γιὰ νὰ μὰς στείλουν ἐδῶ... Ὁ πολεμικὸς ἀνταποκριτῆς πρέπει νὰ κοιτάξῃ μόνον τὸν ἑαυτοῦ... Μόνον ἔτσι μπορεῖ ν' ἀποκτήσῃ τὴν δόξα... Ὁ Τσάντλερ, ἐπὶ παραδείγματι, ξέρεις πόσα κόλπα μεταχειρίστηκε γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ στὴν καριέρα του;... Κάποτε, πού ταξίδευε μαζί μ' ἕνα συνάδελφόν του, σὰν καλὴν ὥρα μετ', ἀναγκάστηκε νὰ ὑποκριθῇ πὺς πληγώθηκε στὸ πόδι. Κι' ἐνῶ ὁ συνάδελφός του ἐτρώχε νὰ φωνάξῃ τὸν γιατρό, αὐτὸς ἐτρώχε στὸ τηλεγραφῆτο!

—Καὶ τὴν θεωρεῖτε ἐντίμο αὐτὴ τὴν πράξιν;

Οἱ Ἀραβὲς πολεμοῦσαν σὺν δαίμονες...

—Ὅλα τὰ μέσα εἶνε ἐντίμο, ὅταν τὰ μεταχειρίζεται κανεὶς γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν ἐφημερίδα πού τοῦ δίνει ψωμί... εἶπεν ὁ Σκῳττ. Τὸ πᾶν εἶνε νὰ φθάσῃ κανεὶς πρῶτος στὸν τηλεγραφικὸν σταθμό... Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε ὅμως νὰ σὰς δώσω καὶ μιὰ συμβουλὴ... Καλὰ θὰ κάνετε, ἐάν τύχῃ καὶ σὰς ξαναπαθεῖ τέτοιου εἶδους δημοσιογραφικὴ καμπάνια, νὰ φροντίσετε νὰ ἔχετε ἕνα καλὸ ἄλογο. Ἡ ταχύτης τοῦ ἀλόγου παίζει σπουδαίον ρόλον... Καὶ ἰδοὺ ἕνα παράδειγμα: Δὲν μπορὸ νὰ μαντέψω, ποῖος ἀπὸ τοὺς δύο μὰς ὁ Μόρτμερ ἢ ἐγὼ θὰ πετύχουμε σ' αὐτὴν τὴν ἐκστρατεία, αὐτὸ ὅμως πού ξέρω εἶνε ὅτι καὶ οἱ δύο μὰς ἐλάβαμε καλὰ τὰ μέσα μας καὶ πὺς φροντίσαμε νάχομε δύο ἄλογα πού τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς παραβγῇ στὸ τρέξιμον...

—Ἐκτός, δηλαδή, ἀπὸ τὲς γκαμήλες, ἐπρόσθεσε χαμογελώντας ὁ Μόρτμερ. Γιὰτί δὲν ἀγνοεῖς, βέβαια, ἀγαπητέ μου, πὺς ἂν τὸ ἄλογο διανύσῃ γρηγορότερα ἀπὸ τὴν γκαμήλα μιᾶν ἀπόστασιν 20 χιλιομέτρων, δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον καὶ γιὰ μιὰ διπλάσιαν ἀπόστασιν...

—Πῶς! ἔκαμεν ἐκπληκτός ὁ Ἀνσελμὸς. Μιὰ ἀπ' αὐτῆς ἐδῶ τὲς γκαμήλες μπορεῖ νὰ τρέξῃ γρηγορότερα ἀπὸ ἕνα ἄλογο;...

Οἱ δύο σύντροφοί του σκάσαν στὰ γέλια.

—Ὅχι, ὄχι... Μιλοῦμε γιὰ τὲς γκαμήλες τὲς γυμνασμένες, τὲς γκαμήλες πού καβαλλίζουσιν οἱ Δερβίσηδες...

—Καὶ τώρα, ἂς ἀναπαυθούμε... εἶπεν ὁ Μόρτμερ.

Ὁ Σκῳττ καὶ ὁ Μόρτμερ ξαπλώθηκαν κάτω ἀπὸ τὲς κουνοπιέρες τους, καὶ σὲ λίγο κοιμήντουσαν βαθύτατα.

Ὁ Ἀνσελμὸς ἀνασηκώθηκε, ἀκούοντας στὸν κορμὸν τοῦ δέντρου, καὶ ἀναψε ἕνα τσιγάρο. Τὰ λόγια πού τοῦσαν πεῖ οἱ δύο πού σύντροφοί δὲν τὸν ἀφίαν ἤσυχον. Ἀφοῦ κάπνισε τὸ τσιγάρο τοῦ ἐτοιμάζονταν νὰ πῇ καὶ αὐτὸς νὰ κοιμηθῇ, ὅταν τοῦ φάνηκε πὺς εἶδε, πρὸς τὴν ἄσπην, ἕναν ὄγκον πού ὁλοένα πλησίαζε. Σὲ λίγο διέκρινε καθαρά τὴν ἴδιαν ὁ ὄγκος αὐτός: Ἦταν ὁ σταθμάρχης Μερρυβέδερ πού ἐρχόταν πρὸς τὸ μέρος τους, καλὰ ζῶντας. Ἐξαφνὰ ὅμως ἕνας πυροβολισμὸς ἀντήχησε καὶ ὁ Μερρυβέδερ ἔπεσε νεκρός!

—Συμπήνετε! φώναξε ὁ Ἀνσελμὸς στὸς σύντροφούς του. Θάρω πὺς οἱ Δερβίσηδες χτυπήσαν τὸν Μερρυβέδερ!...

Οἱ δύο ἀνταποκριταὶ πεταχτήκαν ὁλόθρον.

—Κι' ὁ ἀνταποκριτῆς τοῦ Ρέουτερ δὲν εἶνε δῶ! εἶπε μὲ χαρὰ ὁ Σκῳττ.

Ὁ Μόρτμερ ἀνέλαβε νὰ κανονίσῃ τὴν ἄμυνα. Ἐτοποθέτησε τὰ ἄλογα πίσω ἀπὸ τὰ δέντρα, τὲς γκαμήλες κοντὰ τους καὶ τὲς ἀποσκευὲς ἀντὶ προχώματος.

—Θαυμάσια! Θαυμάσια! φώναξε κατὰ τόσον. Θάχομε μιὰ πρῶτης τάξεως ἀνταπόκρισιν!...

—Μὰ ὁ φτωχὸς Μερρυβέδερ δὲν κοινοῖται... φαίνεται πὺς σκοτώθηκε... εἶπε ὁ Ἀνσελμὸς.

Δὲ βαρυνέσαι, ἀγαπητέ μου... Ἐμένα μ' ἐνδιαφέρει περὶ πολὺ ἡ δουλειά μου. Θάρω ἐφημερίδα μου: «Συμπλοκή ἐπὶ τῆς οὐδροδρομικῆς γραμμῆς». Φίλος Ἀγγλὸν Σταθμάρχον.—Ἐπίθεσις ἐνῆντιον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Τύπου!...

Οἱ πυροβολισμοί, ἐντομεταξὺ, ἀρχισαν νὰ πυκνώνουν. Μιὰ γκαμήλα, τραυματισμένη, ἔπεσε κάτω μοναχίζοντας... Κι' ἔξαφνὰ οἱ Δερβίσηδες ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισίν τους.

—Τραυματισμὸς τοῦ ἰδιωτικοῦ ἀνταποκριτοῦ μὰς!... φώναξεν ἔξαφνὰ ὁ Σκῳττ καὶ συνεχίζοντας τὴν κουβέρτα του κυλίσθηκε καταγής.

—Τι ἐπαθε; φώναξε ὁ Μόρτμερ.

—Εὐτυχῶς τίποτε... Μιὰ τσαγγουρνιά...

Σὲ λίγο, ἡ συμπλοκή εἶχε γενικευθῇ. Οἱ ἐπιτιθέμενοι Ἀραβὲς δὲν ἦσαν πολλοί, πολεμοῦσαν ὅμως σὺν δαίμονες... Ἀλλὰ καὶ οἱ ἀνταποκριταὶ ἀνταπεδίδαν μὲ ψυχραιμία τὰ ἴσα... Ὁ Ἀνσελμὸς, στηριζόμενος πάνω σ' ἕνα κασόνι, πυροβολοῦσε μὲ τὸ μόνον του καὶ σὲ κατὰ πυροβολισμὸ ἐβόλυνε κάτω κι' ἀπὸ ἕναν ἀντίπαλό του... Ἐξαφνὰ ὅμως ἐννοίωσε ἕνα τρομερὸ πόνον στὸ πλευρό... Καὶ λιποθύμησε...

Ὅταν συνήλθε, παρετήρησε πὺς ἦταν μόνος μὲς στὴν ἐρημὴν πεδιάδα. Οἱ δύο σύντροφοί του θὰ τὸν εἶχαν πάρει γιὰ νεκρό καὶ θὰ εἶχαν φύγει. Παρατήρησε πὺς λείπαν καὶ τὰ ἄλογά τους. Οἱ βαρβερῖνοι τῆς ἀκολουθίας τους τῶσαν σκάσει, ὅπως θυμήθηκε, ἀπ' τὴν ἀρχὴ τῆς συμπλοκῆς.

Ἀπ' τὸ πλευρό του ἔβγαινε ἀφθονο αἷμα. Κι' ἐνοίωθε πόνους τρομεροὺς σ' ὅλο του τὸ κορμί.

Κι' ἔξαφνὰ θυμήθηκε, σὺν σὲ ὄνειρο, πὺς λίγο πρὶν ὁ Μόρτμερ...

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ράλλης καὶ Μαυρομιχάλης

Ὅταν οἱ δύο συμπεθέροι, ὁ Ράλλης καὶ ὁ Μαυρομιχάλης, παύσαντες, γιὰ λόγους πολιτικούς, ὁ μακαρίτης Ράλλης, ἐξέδωσε ὅλην τὴν γνωστὴν ἐξυπνάδα του, γιὰ νὰ σατυρίσῃ τὸν συμπεθέρόν του.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔλεγεν:

—Ὁ κ. Μαυρομιχάλης γράφεται ἔτσι γαλλιστί: «Mauromichalis», πού ἂν τὸ διαβάσῃς ἑλληνικά, θὰ τὸ πῇς «Μαυρομιχάλης»!...

Ποιὲς πήρε ἐπὶ τέλους τὸ βραβεῖον

Ὁ Γαβριηλίδης ἐπέμεινε ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶναι λαός, ὁ ὁποῖος ποτὲ δὲν ἐκάθησε νὰ σκεφθῇ σοβαρῶς.

Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ εἶχαν διαφορετικὴ γνώμην, ἀποφάσισε νὰ τοὺς τὸ ἀποδείξῃ.

Ἐγράψε λοιπὸν εἰς τὸ «Μὴ χάνεσαι» τὸ ἐξῆς ἐρώτημα, δίδων μεγάλην βραβεῖα, σ' ὅποιον στείλει σωστὴ ἀπάντησιν:

«Εἶνε δυνατόν στὴν Ἑλλάδα νὰ νυμφευθῇ κανεὶς τὴν τρίτην ἐξαδέλφην τῆς χήρας του, χωρὶς νὰ παραβῇ τὸ κανονικὸν δίκαιον καὶ τοὺς κανόνες τῆς οὐδοδόξου ἐκκλησίας;»

Πληθὺς Ἕλληνες, ἀπάντησαν τότε «ναί» καὶ ἔφερον διάφορα παραδείγματα. Ὅλοι δὲ περιέμεναν τὰ βραβεῖα.

Τότε ὁ Γαβριηλίδης τοὺς ἀπάντησε:

«Χάρηδες! Πὺς θὰ ἐπανδρευθῇ τὴν ἐξαδέλφην τῆς συζύγου σας, ἀφοῦ ἡ σύζυγος σας εἶναι... χήρα;

«Ἐάν ἡ σύζυγος σας εἶνε χήρα, σὲς κατὰ συνέπειαν, πρέπει νὰ ἔχετε πεθάνῃ!»

Κ' ἔτσι τὸ βραβεῖον τὸ κέρδις μόνον ὁ...Γαβριηλίδης.

Ἡ δύναμις τῶν ἀνάνδρων

Ὁ περίφημος σατυρικός τῶν Πατρῶν, Μῶμος ὁ Πατρῆς, (Ἡλίας Συναδινόνης) ὁ γράψας τὴν καυστικὴν κατὰ τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ σάτυρα, στὰ 1898, πού ἀρχίζει ἔτσι:

τὸ ρουσφέτιον, λέγουσιν νὰ ζῇσιν καὶ τὸ ἔθνος οἰκτρῶς ὡς φοροῖσιν...

ἐξεπλάγη ὅταν εἶδε ἕνα ἄχρηστον καὶ ἄνικανον δικηγόρον, ἀπὸ μιὰ Πελοποννησιακῇ πόλει, νὰ διορισθῇ Πρωτοδικῆς.

Ἦταν καὶ τότε ἡ δικαιοσύνη, φαίνεται, κάλαθος νομικῶν ἀχρηστών.

Ἀχρῆστε λοιπὸν τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα, σὲ μιὰ ἐφημερίδα τῶν Πατρῶν.

Σ' ἀπέφηναν οἱ δοντιχοῖς, πελάται μετὰ φοιήτης, καὶ γιὰ νὰ τοὺς ἐκδικηθῇς, ἔγραψεν...Πρωτοδικῆς.

Λένε πὺς ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ζεῖ καὶ δικάζει ἀπὸ ἀνωτέρας δικαστικὰς θέσεις, καὶ σήμερον ἀκόμη, δὲν τοῦ ἐσυγχώρησε αὐτὸ τοῦ Μῶμου, ἀλλὰ μὲ κάθε τρόπον, ἐνεργοῦσε σ' αὐτοὺς ἄλλους συναδέλφους του, νὰ τὸν καταδιώξουν, γιὰ τὴν σατυρικὰν τοῦ τὰ ποιήματα, νὰ ὅποια ἤθελε νὰ παραστήσῃ, ὡς ἐξυβρίζοντα τὴν τότε Κυβέρνησιν τῆς χώρας!

Ὁ μακαρίτης Σακελλαρίου, ὁ γνωστός καὶ δυνατός τότε δημοσιογράφος κ. Σακελλαρίου, μόλις τὴν ἔμαθε εἶπε:

—Οἱ ἀνάνδρες, ὅταν γίνονται δικασταί, ἀποκοῦν μιὰ δύναμιν καὶ αὐτὴν οὐκ ἐκ τῆς Τῆς δύναμιν τὸν Νόμον πού διαχειρίζονται.

Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα

Μαζὶ μὲ τοὺς πολλοὺς γλωσσολόγους καὶ γλωσσολόγους τοῦ παρελθόντος, εἶχεν ἐμφανισθῇ καὶ ἕνας δυστυχισμένος, Μελαχρινός, ὁ ὁποῖος ἄφησε τὴν δουλειά του καὶ κιντήζε νὰ φτιάξῃ ἢ νὰ ἐξελληνίσῃ λέξεις.

Ὁ Μελαχρινός τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, 1890 καὶ κάτω, εἵπαιε σπουδαῖο ῥόλον στὰ σατυρικά καὶ σοβαρὰ φύλλα τῶν Ἀθηνῶν.

Νὰ τώρα καὶ ἡ παραγωγή μερικῶν λέξεων...Μελαχρινῶν, γιὰ δεῖταί.

Ποτόν—ἐκ τοῦ «πίσω ὅλοι».

Πόμος—ἐκ τοῦ «ποῦ ὅλοι».

Μαζόνα—λέξις πολυσύνθετος ἀπὸ τὸ «ἐν πυρὶ ζεῖν ὅλοι».

Πεζέβης—«πέζῃ βαίνει».

Μήλον—ἀπὸ τῆς «μή ὅλοι».

Ἀστυφυλακή—ἀπὸ τῆς «Ἀσὶ στή φυλακή».

Μπάιον—ἀπὸ τῆς «μπαίον».

Κουσοβάκης—ὁ κουτσὸς βαίων.

Κραοὶ—ἀπὸ τῆς «κράα σείν».

Μοναρίτης—ἀπὸ τῆς «μῆμισ ἀφαιρεῖται».

Παταλόνι—γιὰτί «πάντα λυώνει».

Δουλάτι—ἀπὸ τῆς «δουλεύων ἀπτομαί».

Υπενοματάρχης—ἀπὸ τῆς «εἶπ' ὁ ἐνομοτάρχης».

Ὁ Βιβλιοφάγος

ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΧΡΑΤΟΥΜΕΝΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΚΛΕΦΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΟΝΙΣΤΩΝ

Η γυναίκα του Καλιμακούδα. Η γαροφαλένη: λιβεντομένης. Τό ξυπνήμα της: Κουτσομάννα. Σουτρώσιες στην άγλη και στο βόλι. Η ηρωϊκή γυναίκα του Μεσολογγίου και η εκκλησις τους στις γυναίκες του πολιτισμένου κόσμου, κ.τ.λ.

Η ζωή, η ευμορφία, η ψυχική εδύναμη και η άρετή των γυναικών και των κοριτσιών των αρματολών και κυρίως των κλεφτών επί τουρκοκρατίας δεν έχει εξιστορηθεί όσο έπρεπε. Και όμως δεν υπάρχει ποιητικότερη σελίδα στην ελληνική ιστορία. Ήσαν οι γυναίκες που εγέννησαν τους αγωνιστές του 1821, μέσα στις άγονιες, στα ηρωϊκά τραγούδια και τα γλέντια κοντά στις κρυβόσους, των βουνών, στις πηλίες και στους βράχους.

Αυτές τις λεβεντίτσες που με την αγάπη τους ανακούφιζαν τα ηρωϊκά παληκάρια και με τις φροντίδες τους τους διέσωζαν στους κινδύνους και τους περιβόλους όταν ελληγόνοτο, τους έχουν εξυμνήσει τα δημοτικά τραγούδια.

Στην ταραχώδη ζωή των κλεφτών ήταν φυσικό η γυναίκα τους να ζουν με αδιάκοπα χτυποκάρδια. Ο άγαπημένος τους που έφρουρε για να πάει να χτυπήσει τον Τούρκο θα ξαναγύριζε τάχα:

Όταν ο Καλιμακούδας το πρωτοπαλιμάρο του 'Ανδρούτσου, του πατέρα του 'Οδυσσέως 'Ανδρούτσου, έφυγε για την Πελοπόννησο με διακόσιους κλέφτες για να πολεμήσει τους Τούρκους, η γυναίκα του έφρουρε μαύρα. Και η μόνη της άνακτορας ήταν να κάθεται μπροστά στην πόρτα της και να βλέπει προς τη θάλασσα του 'Αιθραίου, προς τα μακρινά βουνά της 'Ακαρνανίας όπου είχε τραβήξει με το μικρό πολεμικό του σώμα ο ηρωϊκός κλέφτης. Έτσι η γυναίκα του τραγουδούσε:

Βαρκοδίες και καρδιά μου, γρήγορα σεγαμίνια
Αυτό που πάτε κ' έρχεσθε στον Κόσο και
[τον Βίλο

Μην είδατε τον άνδρα μου, το Λάκο Καλιμακούδα;

— Έμεις φέε τον άφησαμε πέρα στ' Γαυρόλεμι
Είχαν άρνά κ' έβγαζε, κοίταρα σε βλοήματα
Είχαν και πέριε μπέρδες, τις σούβλες να γυρίσω...

Ο Καλιμακούδας έκαμε θάνατο στους Τούρκους του Μοσού και ξαναγύρισε στον τόπο του, αλλά δεν είχαν όλοι οι κλέφτες αυτή τη τύχη. Και οι γυναίκες έβουσαν στα άπρόσιτα βουνά μέσα στον αλότοτο πλούτο που τους εξηφάλλαν τα λάφυρα που έφεραν οι άνδρες και οι άρραβονισμένοι τους, εμάθαναν άσφα να κακό νέο, όπως η Κοντογιάννα του δημοτικού τραγουδιού.

Κοιμήτ' η καπετάνισσα, νύφη του Κοτογιάννη
Με' τα χρυσά παλινώματα, με' τους χρυσούς σεϊτέδες
Να την ένοητο σκιάζονται, να της το εικό φοβάται

Ας πάω μουσικοκάρδια να την πετροβολήσω
Μήνη την πάω ή μουσουλιά και μουσική ξυ-

[πνίσει

Κι από το μύθο το πούτ' κ' άπ' τα πούτ' [καρδιά

Σηκότ' η καπετάνισσα και με γυναιοκράτει:

«Παύ, τί καλά μούφρες από τους Καπετάνιους»

«Καλά, νυχτά κ' άνάποδα, κυρά μου, γώ [σοφ γέρο

Τόν Νικολάκη πιάσανε, τόν Κωστατή βα- [ρούσαν».

«Υστερα από τέτοια άτυχήματα ή κλέ-

φτίσσα ήταν σχεδόν χαμένη. Άντιπρο-

σιστή, μονάχη με μορφο παιδί και με

μιά γρηά μάνα ή παθερά ήταν άναγκα-

σμένη να φύγει σε άγνωστα μέρη για ν'

άποφυγή την καταδίωξη του τουρκικού

στρατού που ύστερα από το φόνο των

κλεφτών έπροχωρούσε πάντα στα χω-

σπηλιές τους με την έλπίδα πως εκεί

ύπληχαν κρυμμένοι θησαυροί.

Και πολλές φορές την κλέφτισσα την

έπειρνε ή χειρότερη τύχη. Την έβια-

ναν οι Τούρκοι αγκυλώτο, και άν ήταν

γρηά την κρατούσαν σκλάβο, άλλ' άν

ήταν νέα και όμορφη την ήθελαν για

το χαρέμι. Και τότε έδειχναν τήν ηρω-

ισμό τους και όλη τους την ύπερηφά-

νεια όπως ή γυναίκα του Λαύκου. Το

19 γυναίκα του 1750.

Ελληνική ομορφία του 1821.

τραγούδι που το λέει είναι ωραιότατο.

Τ' είν' το κακό που γίνεται στο Λάκο, τη γκαϊνα,
Πετ' Άρβαίτες την κρατούν και δέκα την ξετάζουν.
Λάκαρα δεν παντρεύονται; Δεν παίρνεις Τούρκο άνδρα;
Κάλλιο να ιδώ το αίμα μου τη γή να κοκκινήσει
Παρά να ιδώ τα μάτια μου Τούρκους να τα γρήψουν.

Και μαζί με τους κινδύνους και τις απειλές που τραβούσε ή γυναίκα του κλέφτη, ήταν και ή λαχτάρα και ο καημός της μίνας του, της λεβεντομένης που δεν είχε κλάψει μοναχή μια φορά στην πικραμένη ζωή της το θάνατο ενός γιου. Για την μάνα του 'Ανδρούτσου και για τη μάνα του Κίτσου μιλούν τα γνωστά τα δημοτικά τραγούδια.

Και όταν στην ψυχή της ώραίος κλέφτης-σας μιλεί ο έρωτας, τότε γίνεται πια άμαρ-να. Θέλει να πάει μαζί του στον άδαντο, να πολεμήσει, να μην τον άποχωρισθή ούτε στη ζωή, ούτε στο θάνατο.

— Πάρε μ' άφεντ', πάρε με κ' έμ' όπου πηγαίνεις
Να μαγεύω να δειπνάω, να στρώω, να ξεστρώω.
Να σε κρημώ βασίλει, όργα να σε κοιμίζω.

— Και πού πηγαίνω λυγρή, κοίταρα δεν πηγαίνω
Έκει 'αι λόκω φώλεις και σουτρώ θεοί, ε
Ναε λυγρή άρματοί, και κλέφτες άρτοκωμένοι

— Πάρε μ' άφεντ', πάρε με και μέσα όπου πη- [γαίνεις.

Στο πλάι σου να ποίεω, στον ίσο σου να δεινάω.

— Και πού πηγαίνω λυγρή, κοίταρα δεν πηγαίνω
Πάρε λεβέντες έκαοι, πού τα σπαθιά τραβούνε

— Για ντίος με στα ταμάκια, βάλε μ' άρτοκωμένα
Ας με κ' ένα γοργάλο με σέλλα χρυσωμένη

Κι αν δεν τραβήξω σάν εσύ, στελλε με πάλι πίσω.

— Κόρη μ' άφεντ', κ' αν βοήσεις, σε παίρνω με' έμένα.

Κι αν σε παρτίτσου με μ' άφεντ', σε παίρνω με' έμένα.

Τών ηρωϊκών αυτών γυναικών ήταν κόρες, ή γυναίκες της 'Ελ-

λάδος κατά την ελληνική επανάσταση όταν δεν είχαν ζήσει αυ-

τές ή ίδιες την περιπετειώδη ζωή της κλέφτισσας από το 1821.

Ο ηρωϊσμός των γυναικών που ευρέθηκαν κλεισμένες στο

πολιορκούμενο Μεσολόγγι το φανερώνει. Επ'ήλπιαν στους προ-

μαγμένα, μαζί με τους άνδρες, τους αδελφούς και τους πατέρες

τους και ενώ έπαρταν ή σφαίρες προσπαθούσαν να φράζουν με

στρώματα και με σανίδια και με άλλο υλικό που το μετέφεραν

από τα σπίτια τους τα οχυρώματα που άνοιγαν στα τεύχη ή όβριδες

του τουρκικού πυροβολικού.

— Και τότε χάρις σε μια εκκλησι προς

τις γυναίκες του πολιτισμένου κόσμου που

απεθύναν ή ελληνίδες επληροφόρηθη ή

Ερώση που παρακολουθούσε με συμπά-

θεια τον ηρωϊκό αγώνα της 'Ελλάδος, ότι

το τρωικό πυροβολικό του στρατού του

Ρεσίτ το διηύθυναν γάλλοι αξιωματικοί.

Ματαίωσαν έδω ένα μέρος, από αυτό το

συγγενητικό ιστορικό έγγραφο, άκριβος ό-

πως είχε γραφή διά να μεταφρασθή.

«Αλλά και σχεδόν είδομεν μητέρας απο-

θνητεύουσας άν τας; άγ' αλά τις θυγατέ-

ρον, θυγατέρας εκπαιδευσας ένώπιον των

πατέρων, τέλεια ζητούντα έτι σταγόνα γά-

λας εις τους μιστούς νεκρών μητέρων.

Η γυναική, ή παύρα, το ψυχή και ο

θάνατος; άπόχρησαν έλάτιστα δυνά ως

προς άλλα, όσα παρέστησαν εις τους δια-

κρυφούς ή των οφθαλμών. Αί πλείται ά-

πολέσαν αδελφούς και αδελφάς. Τινές

έμειναν όρφανή και άποροι.

Άλλ' ό φίλοι της 'Ελλάδος, πιστεύσα-

τε ότι ούδ' ένα των συμφορών τούτων διε-

παρται τόνον βαθύς τος καρδίας ήμων,

όν η άπανθρωπία ην έδειξαν προς το έλ-

ληνικό έθνος, πολλοί έι των καυχωμένων

οι άγεννήθησαν έν τοίς κόλποις της πα-

πολιτισμένης Ερώσης...»

Το έγγραφο αυτό το υπέγραψαν ή Μα-

ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΠΑΘΗ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΖΗΛΙΑΡΗΔΩΝ

Ο τρομερός θάνατος της Λαίδας. Η ζήλεια ενός ισπανού.
«Με άπάτησε με... τον άνδρα της!...» Και ένας που εξήλεσε
τέ... νερό!

Το τρομερότερο από τα ανθρώπινα πάθη, είτε άσφαλώς
ή ζήλεια.

Η Ιστορία αναφέρει ένα σωρό τραγωδίες που είχαν ως
άφορμή τη ζήλοτυπία.

Ο 'Αθηνaios, π. χ. περι ρ'φει ως εξής το οίκτρον τέλος
της περιφημού έταιρας Λαίδας: «Όταν την έρωτεύθηκε ο Παν-
σαιος, τόσο πολύ εξηγέρη ή ζήλοτυπία των άλλων γυναι-
κών, ώστε έπήγαν και την βρήκαν μέσ στο ιερόν της 'Αφρο-
δίτης, εκεί δε την έκοίτωσαν χτυπώντας την με τα ξύλινα
ποπούτα τους!...»

Οι χρονογράφοι του μεσαιώνος διηγούνται το εξής κατα-
πληκτικό γεγονός, το όποιον πιστεύομεν ως πραγματικό:

«Ένας ισπανός είδε κάποτε στον ύπνο του ότι ή γυναίκα του
τον άπατούσε. Έβίωσε δε τόσο όργη μέσα στον ύπνο του άπ'
τόνερρό του αυτό ώστε ξύπνησε άμέσως. Η γυναίκα του κοι-
μόταν δίπλα του, χωρίς, φυσικά να ύποπτεύεται το παραμι-
κρό. Ο Ισπανός τότε, μόλις την άντίκρυσε, ένοιωσε τέτοια ζή-
λεια μέσα του, ώστε χωρίς να προβάλει
νι έλθη στα λοκικά του, έπεσε πάνω της
και την έπνιξε!...»

Κυρία της γήσου Τήρου μετά της ύπη-
ρεσίας της (1804).

Ίδου τώρα και μία άλλη περίπτωση ζή-
λειας την όποιαν αναφέρει ο Σαρφόρ:

«Ένας φίλος του, παθολογικά ζηλιάρης,
ήταν έρωτευμένος με μιá κυρί της άριστο-
κρατίας, την ζούκισσα ντ' Ολόν, που φημι-
ζοταν στην εποχή της για τη μεγάλη της
όμορφία. Μια μέρα ο Σαρφόρ εδ' χ'ηκε την
έπισκεψη του φίλου του αυτού, ο όποιος
φαινόταν εξαιρετικά ταρναμένο.»

— Τι σου συνέβη; τον έρώτησε ο Σαρ-
φόρ.

— Τελείωσε, φίλε μου... του άπήντησαν
ο ζηλιάρης. Το άπεφτισα π'ά, θά διακοφώ
κάθε σχέση με την δουκίσσα...

Και γιατί; Τι σου κάωε;

— Την είδα, φίλε μου, να χαρεντί-
ζεται με τον άνδρα της...

— Ε, και τί σημασία έχει αυτό;

— Είναι με τα καλά σου! Την πιάω
έπ' αυτόφωρο να με... άπάτα με τον άντρα της, και μ' έρωτάς
τί σημασία έχει αυτό;!

Κάποιος γερομανός, διηγείται ο άββα; Μποριτελόν στα
«Περί ρ'φει...» του, έξ'φει... το νερό με το όποιον πλε-
νεται ή φίλη του! Κάποιος άλλος, πάλι πιάω, δεν άνεχότανε
να ύπάρχουν μες στο δωμάτιο της φίλης του πύρακες ζωγρα-
φικής περιέχοντες... άνδρικά προσώπα! Ο Πλούτος αναφέρει
έναν άλλον ζηλιάρη που άπαιτούσε από την φίλη του να μη
έπικαλείται στις προσευχές της... άρσενικούς Θεούς αλλά μό-
νον... Θεές!

Στο αίσθημα της ζήλοτυπίας όφείλεται το έθιμο που είχαν
καθερώσως οι χριστιανοί της Συρίας, του να εξομολογούνται,
δηλαδή, οι γυναίκες ές μόνον μεταξύ τους.

Για τον ίδιο λόγο, το ίδιο αυτό έθιμο έπικρατούσε και πολύ
παλαιότερα από Περσό—πρό της ανακαλύψέως του από τους
Ευρωπαίους!

Όταν φίλημα προτείνει ή προσφορά των χειλέων,
κ' έρογούμενα τα στήθη ερωμένης άσπης,
προκαλούσι ποικιλύσεις, όνειρον δεν είναι πλέον
«Ματαιότης» δεν θα είπη και ο 'Εκκλησιαστής.

Δ. Παπαρρηγόπουλος

Έκει που έζησε κανείς, εκεί και ν' άποθάνη!

Α. Παράσχος

Το τρίτο κύμα έρώτησα: Έμ' γιατί ν' άφήση
να κλάιω και να λαχταρώ;

Περνάει το κύμα το σκληρό
χωρίς να μ' μιλήση.

Γ. ΖΑΛΟΚΣΤΡΑΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΔΗ ΠΑΣΑ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ

Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς στὰ βουνὰ τῆς Ἠπείρου. Οἱ ληστὰι τοῦ στήνουν καρτέρι. Ὁ Κοσμάς στὸ Σεράνι τῆς Χάμκας. Ἡ μητέρα τοῦ Ἀλῆ καὶ ὁ ἐραστής της. Μία προφητεία τοῦ Κοσμά. Ὁ ἐθανόποστολος στὰ χέρια τοῦ ὀμίου. Ἡ χρυσὴ δόχη μετὰ τὴν

...την τοκήν τοσ.

λείων, γεγονός οπο. διατάτο γὰ την ἐθνικὴ μόρφωσι τῆς ἐπο-
χῆς ἐκείνης.

[Faint handwritten notes at the bottom of the page, likely bleed-through from the reverse side.]

18 Αυγούστου 1927

ΑΠΟ ΤΑ ΟΘΩΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

Ο ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΑΝΔΡΟΥΤΕΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΩΤΕΣ

22 Μαγίου 1821

Ἡ Βασίλισσα Ἀμαλία

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Η υπό των αναγκών μας
αποστολλομένη συνεργασία και
μη συνδεόμενη υπό δικαιομα-
τος κρίσεως, δέλεαρ
βάλλεται υπ' όντων.

Κ-ς. Τό ποιήμα σας χωρίς δικαίωμα κρίσεως. "Αλκην Φλώ-
ρεαν, Γιάννη. Απ' τα ποιήματά σας ό "Γουίμς" γραμμένος μ' άρκε-
τό αίσθημα και δημοσιεύεται εδώ :

Ξαναγυρίζω στο χωριό. Στά στήθη μου ή καρδιά
Χαρούμενη τ' όλόκληρα του γυρισμού τραγούδια
Σάν μια τούλλα τή τραγουδιών. Περών τή ρεματιά.
Παντού στρωμένα φαίνονται του Μάρ τα λουλούδια.
Ξαναγυρίζω στο χωριό. Και τή ψηλά βουνά
Τ' όλόκληρο μου στέλνουν και μυρωμένο άγέρι,
Κι' ότ' άμποι καταπράσινοι μαγεύουνε ξανά
Τά μάτια μου πού δάκρυσαν μπροστά σ' αυτά τά μέρη.
Νά τό χωριό μου πρόβαλε! Κοιμένο στη δροσιά
"Από καιρό με καρτερεί! Με κράζουν στα σπατάκια.
Με κράζουνε τά δένδρα μας, με κράζει ή χλωρασιά
Και καρτερούν δυό τρυφερά μ' όλόμορφα ματάκια.

Α. Η. Π. "Ενταύθα. Διαβάσαμε με προσοχή τό διήγημά σας με τό
μακροσκελές τό τίτλο και τό βρήκαμε έντελώς άπύθανο, τόσο στις λεπτο-
μέρειές του, όσο και στο σύνολό. Γράψτε άποδοθήποτε καλά. Γ' αυτό σας
συστάμεν μ' άποφύγετε άλλοτε τις πολύπλοκες και πολυούνητες και μν-
ηστροφικές υποθέσεις πού μόνον ή φαντασία των έλαφρών συγγραφέων
εις συλλαβάνουν και νά ζητάτε την εμπνευσή σας άπ' εσθίας άπ' τή
ζωή, ή όποία έχει άφθονότατο δραματικό στοιχείο. Α. Μ. π. ο. κ. ε. τ. ο. ν.
"Ενταύθα. Δυστυχώς τό "Μπουκέτο" δέν δημοσιεύει ούτε φωτογραφίες ούτε
κίην. Απ' αυτά μπουρτίτε νά στέλλετε στην "Οικογένεια". Η ιστορι-
ούλα πού μ'άς έστειλάτε είνε γροσστή. Γ' ό ρ ο γ ο ν Τ ε ρ ζ ά κ η ν, "Εν-
ταύθα. Τό ποιήμα σας δέν έλ-
φθη υπ' όντων ως μη συνδεόμε-
νον υπό δικαιοματος κρίσεως.
Κ. Γ. Καλάμας. Τό ποιημάτι
σας θά ήταν πρῶτον χειρο-
μένο άν έτελείωνε όπως άρχίζει,
δηλαδή χωρίς λάθη στο μέτρο.
Δυστυχώς όμως μόνο τό ένα
τετράστιχο είνε σωστό, ενώ τά
άλλα τρία είνε λανθασμένα. Π.
Α. ο. γ. ι. α. ν. α. ν. Μπουκά. "Αφού
έπιμνετε τόσο δημοσιεύει με έδω
μερικώς από τους...στίχους σας:

Σέ με ό πόνος άράς
στοιβάτης όταν ήλθα
σ' εσόντανα ό δυστυχής
εις μ' νυκτερινή πορεία.

Συνάδελφοι και "Αδελφές
μ' έρωτούσανε πώς είμαι
έως ότου έλθουν οι λαοί
νά δώσουν την πληγή μου!

Σ. Σαμιοτάκη ν.
"Ενταύθα. Τό διήγημά σας δέν
έλφθη υπ' όντων ως μη συνδεόμε-
νον υπό δικαιοματος κρίσεως.
Γ. Φ. λ. ο. ρ. ο. ν. ο. ν. "Οι-
σμένοι από τους στίχους σας είνε
καλοί, πού καλοί μάλλον και
αυτό φανερώνει ότι μία μέρα θά
γράψετε όμοια ποιήματα. "Επί
τού παρόντος σας συστήνουμε νά
εισθε προσεκτικότερος στις δια-
τυπώσεις. Και στέλνετε μας ότι
κανόνιστο γράφετε. Γ. Μαν ο.
"Ενταύθα. Τό διήγημά σας δέν
έλφθη υπ' όντων ως μη συνδεόμε-
νον υπό δικαιοματος κρίσεως.
Τό άλλο πάλι κουράζει έξαιρε-
τικά με τις άπέραντες και άνα-
ρες περιγραφές του. Δημ. η-
τ. ο. ι. α. δ. η. ν. Τά ποιήματά σας
πού μερικώς άποδοθήποτε είνε
καλά, ύστερον στην άπόδοση έν-
νοιών και στερούνται συνοχής.
Γ. Ψαράδα ν. Κιλκίς. Τό
διήγημά σας έξελλίσσεται γοργά
και με γλώσσα στοργική, πρῶτον
πού φανερώνει, πώς έχετε νά
γράφετε. Σε πολλά όμως σημεία

του είνε υπερβολικός και ό όλλα παρουσιάζει άσύνθετες μεταλλή-
τες έντελειες. "Εκτός άλλου πάλι είνε συγχρόνως ρεαλιστής και ρομα-
ντικός. Θεοφ. Α. ά. π. α. ν. Καρπενή. Τό ποιήμα σας άνεγερ-
τικό. Π. α. ν. Παμ. "Ενταύθα. Είχαμε όλο τό γούτο νά τή και
σας λόγια. Τά ποιήματά σας δέν έλφθησαν υπ' όντων ως μη συνδεόμε-
νον υπό δικαιοματος κρίσεως. Μα τ. ο. μ. ε. ν. η. ν. Χ. α. ο. α. ν. η. ν. "Ε-
νταύθα. Γιά νά μη σας άπαντήσουμε έτσι, σημαίνει ότι δικαίωμα κρίσεως
δέν έφτασε στα γράφια μας. "Οσο στέλτε πάλι τό διήγημά σας αρ-
μειώνοντες παραπλήρους, δικαίωμα κρίσεως άποστέλλει.

Ι. Β. α. λ. ο. α. μ. ι. δ. η. ν. Αίγιον. Γιά νά σας άπαντήσουμε σημαίνει ότι τό
ποιήμα σας δέν έλφθη. Γ. Κ. Κ. α. ο. δ. ι. ν. η. ν. Αίγιον. Τό ποιήμα σας
είνε άνεγερτικό. Αυτό πού κάνετε νά στέλλετε ένα γροσστό ποιήμα
ως δικό σας δέν είνε διόλου σωστό. Κ' έχετε μάλλον και την άξίωση νά
τό δημοσιεύσουμε συντελοώντας έτσι εις την συμφιλίωσή σας μετά τή
"Εκείνης". Λ. Χ. ε. ι. α. ο. ρ. ο. ν. Α. α. κ. ο. υ. ο. ν. Τό ποιήμα σας άνε-
πυλώς έτελειώμενον και με έμπνευσή κοινή. Φ. ι. λ. η. β. ο. ν. "Εδωσα.
"Από τό ποιημάτι σας τό δεύτερο τετράστιχο καλό και τό δημοσιεύουμε
έδώ...

Μά τώρα πού τά μάτια μου σέ χάσανε
όταν γυρνάω την ώρα πού νυχτώνει.
όλα θλιμμένα γύρω μου κι' άμύλητα...
όλα σάν τό χειμώνα πού σιμώνει...

Β. Γ. κ. ο. υ. μ. α. ν. Σιάκον. Τά γλυπτικά σας έργα, όπως είδαμε άπ'
την εικόνα πού μ'άς έστειλάτε είνε πρῶτον καί και σας συγχαίρου-
με. Μά γιά τό ποιήμα σας τί νά σας πούμε; Τό άφήνουμε μόνο του νά πει.
Τά έργα προσατόφω, δέν έβανον προκάτωρας
ούδέ αὐτῶν τό πνεύμα. "Εχει ριζωθεί βαθιά.
Και καλητέγνον πνεύμα
πρός έργα θνητά.

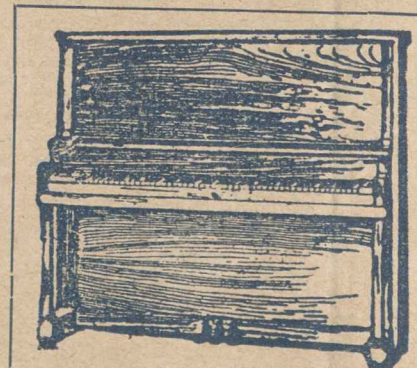
"Εχωμεν πεποθήσειν,
ότι εις την Ιστορίαν,
όθ' λάμψει άλλη μία φορά
τού "Ελληνος καλλιτεχνία

Γ' αυτό σας συστήνουμε νά εγκαταλείψετε την ποιήν και ν' άρχί-
σετε μόνο με την γλυπτική ή όποία είνε έξ ίσου ύψηλή τέχνη και στην
όποία άσφαλώς θά διακοιδητε. Γ. ο. α. σ. ι. ο. ν. Α. ε. β. ε. ν. η. ν. Τό
ποιήμα σας είνε πού άτελή άκόμα. Πρέπει νά μελετήσετε πού και
τότε ίσως γράψετε καλούς στίχους, άν, ένοείται, έχετε και τό σχετικό
τάλαντο.

Σ. τ. ε. φ. Παπαδόπου-
λ. ο. ν. Κομοτηνή. Τό διήγημά
σας δέν έλφθη υπ' όντων ως
μη συνδεόμενον υπό δικαιο-
ματος κρίσεως. Χ. ο. η. ο. ο. ν.
Παραγιοτόπουλον. Βάλσαν
Κυλαβότοπον. Και τό
δικό σας ποιήμα δέν έλφθη
υπ' όντων ως μη συνδεόμενον
υπό δικαιοματος κρίσεως. Α. ο.
τ. ο. ι. α. ο. ν. "Οραίον.
"Ενταύθα. Δυστυχώς δέ μπου-
ρτίτε νά δημοσιεύσουμε τό αὐτό-
έτα πού θέλετε νά μ'άς στεί-
τε. "Η δημοσιεύμενες αὐτί-
τες γράφονται από γροστούτην
κοσμικογράφον κυρίαν. Σ. α.
Παυλόπουλον. "Ενταύ-
θα. "Αυτίτεσθε; ή ομοία αὐτή
εὐρίσκειται με 1000—1500 δρ.
Πού δύο έτών μάλλον έξουσι
ομοίαν διόλκισον άντι 250 δρ.
"Εν πόρ περιπτώσει δέν μ'άς
χρειάζεται διότι την έρω-
τε. Θεοφ. α. ν. η. ν. Κ. λ. "Ενταύθα.
Τό ποιήμα σας δέν έλφθη υπ'
όντων ως μη συνδεόμενον υπό
δικαιοματος κρίσεως. Αλλά και
δικαίωμα κρίσεως άν είχαν έ-
σκαλείσει, είνε τόσο κακογραμ-
μένο όστε θά μ'άς ήτο άδύνα-
τον νά τό διαβάσουμε. Γ. Κ. α.
ν. ε. λ. ο. ο. ν. ο. ν. Πάρος.
Θά μ'άς έπιδοθήτε νά διαγρά-
ψουμε με την κοινή τού έ-
λόγιο περιόδο. γιά τό διήγη-
μά σας άπλώς είνε ένα πρωτό-
λειο, σχετικό καλογραμμένο,
χωρίς καμμία λογοτεχνική χύ-
κι' ένδιαφέρον. Κ. Γ. α. ν. α. ν.
δ. α. κ. η. ν. Βαράσι (Μεράβελ-
λου). Την έπιστολή σας την
παρεδώσαμε στη διεκπεραίωση
γιά νά κανονισή τό ζήτημα. Τό
ποιήμα τού Χάνε άτετρα μετα-
φρασμένο.

PIANA PULLMAN

Μην εκλέγετε τό πιάνο σας, χωρίς νά έχετε έ-
ξετάσει τά πιάνα PULLMAN. "Η άπόκτησις ενός

πιάνου PULLMAN
σας εξασφαλίζει
άπό άπόψεως
ποιότητας ΤΗΝ
ΑΡΙΣΤΗΝ, και
άπό άπόψεως δα-
πάνης ΤΗΝ Ε-
ΛΑΧΙΣΤΗΝ.
Συγκρίνατε ά-
μερολήπτως. Με-
γάλοι εύκολοί πληρωμής. Κατάλογοι δωρεάν.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ

12—Στοά "Αρσακίου—12

LACK

ΝΙΣΚΑΙ ΥΓΡΟΝ

ΜΑΛΑΚ ΦΛΑΓΚ

BLACK-FLAG COMPANY

OF BALTIMORE

ΠΙΑ,

ΑΓΓΛΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΔΗΜ. ΚΑΠΡΟΥΛΑ

ΕΙΣ ΤΙΜΑΣ ΤΕΛΕΙΩΣ

ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΥΣ

ΚΡΕΜΑ ΑΤΖΙΤΗΡΗ

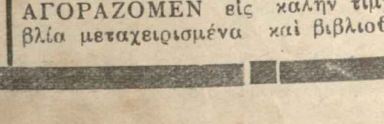
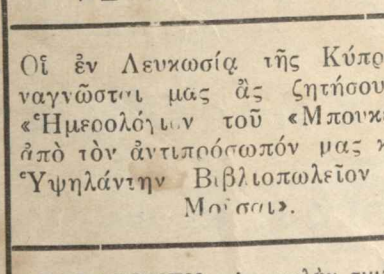
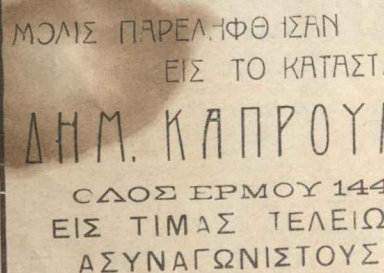
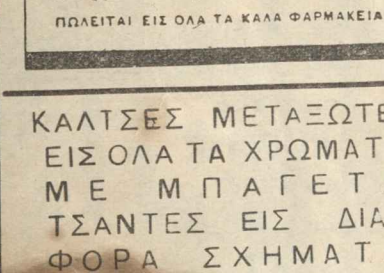
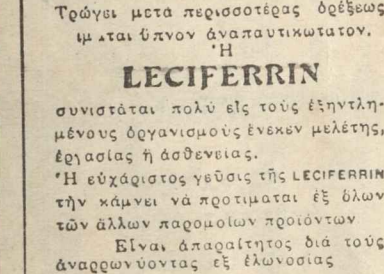
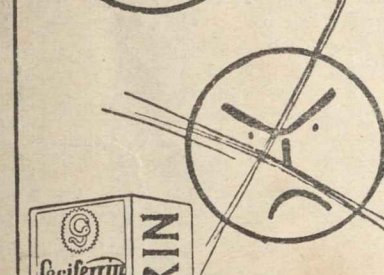
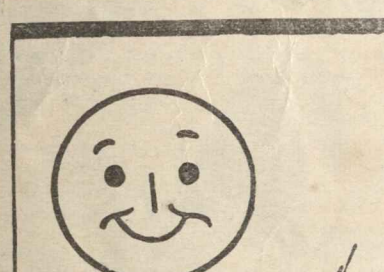
Η ώραότης και ή ύγιεινή τού δέρ-
ματος άποκτάται διά τής γνώσεως

ΚΡΕΜΑΣ ΑΤΖΙΤΗΡΗ

της μόνης έπιστημονικώς παρασκευα-
ζομένης, βραβευθείσης εις τας έκθέ-
σεις Μασσαλίας, Λυώνος, Παρισίων και
"Αθηνών.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ

Όδός "Αδριανού 70 (Παλαιά "Αγορά)

“ΜΠΟΥΚΕΤΟ”

ΕΒΔΟΜΗΛΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ 7
ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΑΧΜΑΙ 1.000.000

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ “ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ”

Έσωτερ. δι'έν έτος...Δρχ. 180 | Έξωτερ. δι'έν έτος...Δρχ. 180
Αι έξάμηνι και τριμήνι κατ' αναλογίαν. Αι έπ'στολάι και τά
χοη αιτά έμβάσματα δέον ν' άπεσθύνωνται προς τον ιδιο-
κτήτην τού “Μπουκέτου” ν. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ

Τό τεύχος τιμάται Δραχμάς 2.50

Δημοσιεύσει ό στίχος δραχμαί 5. Αι άγγελίας ιδιαίτερα συμ-
φωσίαι. Τά προηγούμενα τεύχη τιμῶνται δραχμάς 3.
Γενικές άντιπρόσωπος τού “Μπουκέτου” έν "Αμερική
Mr PETER THEODOROPOULOS 21—24 STATE ST. NEW YORK. N. Y. U.S.A.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Τό “Μπουκέτο” άπ' άρχης της έκδόσεώς του κατέστη τό
μοναδικόν έντυψημα τού Ελληνικού λαού, κυκλοφορούν
ύπερ τας τριακότα χιλιάδας φύλλα καθ' έτην την “Ελλάδα”.
"Η Διεύθυνσις τού Περιοδικού έπιθυμεί νά έπιτύχη την
εύρυστατην διάδοσιν και έν τῷ “Εξωτερικῷ, χάριν τῶν άπαν-
ταχῶ έμογενῶν, άπεφασίσε νά έρίση την τιμήν της συν-
δρομής αντι μιάς λίρας “Αγγλίας εις Δρχ. 180 έτησίως, τιμήν
ισοδυναμουσαν άν λαβῶμεν υπ' όψιν τα ταχυδρομικά—
πρός την συνδρομήν τού “Εσωτερικού.

Κατόπιν τούτου οι έν τῷ “Εξωτερικῷ “Ελληνες άς σπεύ-
σουν νά μ'άς άποστείλουν τας συνδρομὰς των εις δραχμας
έπωφελομένους της έκπτώσεως της δραχμής διά νά τεύς έγ-
γραφῶμεν και εὖτα θά έχουν με ημίσιαν περίπου άγγλικήν
λίραν, επί έν έτος τό “Μπουκέτο” νά τεύς τερην και να τούς
διασκεδάσῃ.

"Α έπωφεληθέν αὐτῆς της μοναδικῆς εύκαιρίας και οι
“Ελληνες τού “Εσωτερικού γιά νά έγγραφῶν συνδρομητάς
στο “Μπουκέτο” τους ζηντευμένους συγγενείς των, προσφε-
ροντες έτσι σ' οὐτούς την πιδ εύχαρίστη, την πιδ τέρπην,
την πιδ ώφελιμη πνευματική άπόλαυση πού μπορεί νά έχη
ένας “Ελλην εύρισκομενος μακριαν της πατρίδος του.

ODO-RO-NO

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ ΠΡΑΓΜΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΥΡΙΑ "Η
ΔΕΣΠΟΙΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΣΜΗΝ ΤΟΥ ΙΑΡΩΤΟΣ, Η ΟΠΟΙΑ
ΑΝΑΔΙΔΕΤΑΙ ΣΥΝΘΩΣ, ΚΑΤΑ ΤΟ ΘΕΡΟΣ, ΑΠ' ΤΙΣ ΜΑΣΣΑΛΕΣ.
Η ΟΣΜΗ ΑΥΤΗ ΚΑΘΙΣΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑΝ ΓΥΝΑΙΚΑ
ΑΠΟΚΡΟΥΣΤΙΚΗΝ.

Ο ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΤΕΡΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΛΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΕ-
ΛΩΣ ΕΞΑΛΕΨΙΝ ΤΗΣ ΕΙΝΑΙ Η ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ

ODO-RO-NO

ΤΟΥ ΜΟΝΟΥ ΑΝΤΙ-ΙΔΡΥΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΟΠΙΟΥ Τ' ΑΓΑΘΑ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΟΛΟΙ ΟΣΟΙ ΤΟ ΕΧΡΗ-
ΣΙΜΟΠΟΙΗΣΑΝ.

Πωλείται εις όλα τὰ "Φαρμακεία, "Αρωματοποιεία, Κομμωτή-
ρια κλπ. καλὰ Καταστήματα όλης της "Ελλάδος.
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ ΔΕ ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:
Μ. Ν. ΜΑΥΣΟΥΚΑΣ, ΟΔΟΣ ΚΑΝΑΡΙ 10—ΑΘΗΝΑΙ

ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΙΔΗΡΩΝ

ΙΩ. ΑΘ. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΣ
(Πάροδος "Ερμού 207)

ΣΙΔΗΡΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ
Λαμαρίνες μαύρες, "Ατσάλια, Αύλακωτές, Λά-
μες, Λαμαχία, στρουγγυλά, τετράγωνα, Σιδηρε-
γώνιες, Τάφ, κλπ. κλπ.

ΕΙΣ ΠΛΟΥΣΙΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

ΤΟ ΚΑΘΑΡΤΙΚΟΝ
ΠΟΥ ΔΙΔΕΤΑΙ
ΕΙΣ ΟΙΑΝΔΗΠΟΤΕ ΩΡΑΝ

ΠΡΟ ΤΟΥ ΚΑΦΕ-ΓΑΛΑΚΤΟΣ
ΤΗΝ ΠΡΩΙΑΝ

η χαρμιοποιουσα

ΜΑΓΝΗΗΣΙΑ Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

ΚΑΘΑΡΙΖΕΙ, ΔΡΟΣΙΖΕΙ, ΑΠΟΔΥΜΑΙΝΕΙ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑΣ
ΕΙΣ ΦΑΚΕΛΛΟΥΣ ΔΥΟ ΔΟΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΕΙΣ ΦΙΑΛΑΣ ΠΟΛΛΩΝ ΔΟΣΕΩΝ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙ' ΉΛΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΘΕΟΔ. Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ, ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6